

## СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань правової політики  
03 червня 2020 року

Веде засідання голова комітету КОСТІН А.Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, добрий день ще раз. У нас зараз присутні 16 народних депутатів членів комітету. Зараз нас залишилося 21, наш колега перейшов, Павло Бакунець перейшов на роботу в інший комітет, буде там працювати. Будемо сподіватися. Але я думаю, що це не було його дійсним мотивом.

В нас сьогодні присутня преса, наскільки я знаю, це...

\_\_\_\_\_. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А це хто в нас?

\_\_\_\_\_. Радіо Свобода.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Радіо Свобода, да? Радіо Свобода. Дякуємо вам за те, що будете висвітлювати наш захід. В нас також присутні журналіст Андрушко Сергій і оператор Бондаренко Ярослав.

В нас також присутній заступник міністра юстиції Олександр Банчук.  
Дякую всім.

Вам запропонований проект порядку денного, який я зараз пропоную прийняти за основу, і будуть деякі доповнення до цього порядку. Є зауваження? Немає. Тоді прошу голосувати. Будемо приймати цей порядок денний за основу.

Прошу голосувати. Хто – за?

16 – одногolosно, проти – 0, утримались – 0. Дякую.

В мене є пропозиція доповнити порядок денний двома питаннями. Це законопроекти, які ми вже опрацьовували. Це законопроект №1220, який стосується нотаріату, і законопроект №2823, який стосується відряджень суддів.

Ми вже їх прийняли, рекомендували для прийняття в цілому, але з урахуванням зауважень Головного юридичного управління є така пропозиція розглянути ці зауваження і в нас будуть народні депутати, які запропонують відповідні зміни. Тому пропоную додати до порядку денного законопроекти №1220 і 2823. І чи будуть якісь пропозиції? Немає.

Тоді є пропозиція прийняти в цілому порядок денний з урахуванням двох законопроектів, які я тільки що назвав: 1220 та 2823.

\_\_\_\_\_. Матеріали будуть роздані?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Тільки що опрацьовували підкомітети. Да.

Роман Бабій, будь ласка.

БАБІЙ Р.В. Перед голосуванням я попросив би, якщо ми будемо голосувати за 2823, внесення в порядок денний, щоб його переставити якомога раніше. Я розумію, що в нас є кандидати на Конституційний Суд, але хоча б після того, щоб... Тому що він стоїть в порядку денному нашого засідання пленарного завтрашнього і щоб встигли його підготувати, якщо ми приймемо відповідні рішення, щоб вже пішла робота по ньому для підготовки в зал. Другим питанням після Конституційного Суду чи після інтерпеляції, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Тоді питанням третім порядку денного. Тоді пропоную голосувати за прийняття порядку денного в цілому з урахуванням пропозицій додати 1220, 2823, і пунктом третім тоді розглянути 2823.

Прошу голосувати. Хто – за?

Одноголосно. 16 – за, проти – 0, утрималися – 0. Рішення прийнято.  
Дякую.

В нас сьогодні запрошені кандидати на посаду судді Конституційного Суду. Це Боднар-Петровська Ольга Борисівна, Кичун Віктор Іванович, Павленко Юрій Олексійович і Сидорович Руслан Михайлович.

Є пропозиція наступна. По-перше, рішенням нашого комітету від 3 березня 2020 року ми встановили відповідність поданих ними документів вимогам, встановленим Конституцією України та Законом України "Про Конституційний Суд України". Далі ми передали ці документи до Апарату, була проведена спеціальна перевірка, передбачена Законом України "Про запобігання корупції", щодо цих кандидатів. По кожному кандидату була отримана довідка від Апарату Верховної Ради про те, що інформації, яка перешкоджає зайняттю ними посади, яка передбачає зайняття відповідального або особливо відповідального становища, або посади з підвищеним корупційним ризиком, не виявлено. Тому ми можемо, в принципі, розглядати ці кандидатури.

Відповідно до Закону України про комітети Верховної Ради формами роботи комітетів є засідання, тому співбесіда з кандидатами, яка передбачена Законом про Регламент, співбесіда може бути здійснена тільки на засіданні комітету.

Я пропоную встановити деякий регламент щодо обговорення цього питання. Пропоную заслухати кожного з кандидатів. Пропоную це зробити в алфавітному порядку, для коректності, запросити кожного з них і окремо поспілкуватися з кожним з них, заслухати кожного з кандидатів, і на це пропоную виділити 10 хвилин, тобто по 2, по 3 хвилини для кожного кандидата, щоб він міг розповісти про себе. І потім на запитання членів комітету пропоную десь до 20 хвилин в цілому.

Тобто ми запросимо кожного, послухаємо, задамо питання, потім запросимо наступного кандидата і після того як заслухаємо всіх, будемо голосувати про рекомендацію Верховній Раді України визначитися шляхом

голосування щодо призначення відповідного кандидата на посаду Конституційного Суду України.

Чи будуть зауваження? Да, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голово, насправді оскільки ми неодноразово вже переглядали документи цих людей на відповідність їх критеріям, можливо, я не знаю, про що ми будемо людей запитувати. Тобто так, подивитися людям у вічі, ще раз оцінити, чи вони відповідають критеріям – немає жодних питань. Але чи є сенс нам витратити на це величезну кількість часу? Може, ми би передали, подивилися би на людей і я би пропонував всі кандидатури передати на розгляд Верховної Ради, хай Верховна Рада визначається, бо вони всі відповідають критеріям.

НІМЧЕНКО В.І. Ну, не після сьогоднішнього засідання комітету передавати, а коли ми пройдемо слідуєчий етап, останній, коли будуть ті кандидатури.

ВЛАСЕНКО С.В. Або так. Я маю на увазі, по людях просто не витратити час, бо ми витратимо зараз 30-40 хвилин на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я запропонував час обмежити взагалі, ну я ж не можу не дати народним депутатам слово. Я повністю підтримую вашу пропозицію щодо того, що всі вони відповідають і треба їх всіх рекомендувати для того, щоб Верховна Рада вже визначалася щодо кожного кандидата. Але ми їх запросили, ми повинні їх заслухати, тому, якщо будуть в когось питання, кожен народний депутат має право задати, але з урахуванням все ж таки економії часу, тому що в нас багато ще інших питань.

Тому, якщо немає зауважень, я тоді прошу запросити Ольгу Борисівну Боднар-Петровську.

СОВГИРЯ О.В. Колеги, в мене є пропозиція запросити одночасно всіх кандидатів, щоб вони мали можливість чути один одного, відповіді і так далі.  
(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нема заперечень?

\_\_\_\_\_. Ні, в нас все ж таки обмежена... Давайте, з коронавірусом, враховуючи, може...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте по одному, по одному. Добре.

Ольго Борисівно, дякую, що ви до нас завітали. Вам десь 2 хвилини просто про себе розказати і про вашу, так скажемо, мотивацію.

БОДНАР-ПЕТРОВСЬКА О.Б. Дуже дякую, що ви запросили.

Я взагалі маю честь тут знаходитися і мені надзвичайно приємно, що в мене є цей шанс, бо, в принципі, як юрист, це, мабуть, те, про що я мріяла перш ніж стати і обрати собі цю професію. І якщо так складеться, що я зможу все-таки досягти такої вершини, то я думаю, що і там я буду працювати достатньо фахово, так як мені доводилося працювати до сьогодні.

Мене звати Ольга Борисівна Боднар-Петровська. Я маю дві вищих освіти і друга вища освіта – це червоний диплом – юрист. Я кандидат юридичних наук, Заслужений юрист України, депутат двох скликань. І під час своєї каденції я працювала в Комітеті державного будівництва, місцевого самоврядування і була першим заступником голови комітету.

Ми багато питань моєї безпосередньо роботи якраз стосувалося забезпечення дотримання Конституції, і тому мені легко, цікаво і просто працювати в цьому напрямку юриспруденції.

В своєму мотивувальному листі я написала, що моя задача як, будемо вважати, якщо я увяляю себе суддею Конституційного Суду, то я вважаю, що я буду працювати фахово, відповідно до чинного законодавства і

дотримуючись норм Конституції. Моя задача – забезпечувати повністю відповідність тих постулатів, які в ній прописані, оскільки не так просто далася це незалежність Україні і ця незалежність теж має таку серйозну цеглину як Конституція України.

Я не знаю, що сказати, тому що, в принципі, останній раз я іспити здавала ще, коли кандидатську захищала. Я готова на ваші запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже. Дякую дуже, Ольго Борисівно.

Чи будуть запитання, колеги? Немає.

БОДНАР-ПЕТРОВСЬКА О.Б. Ще, якщо дозволите, я не знаю чи це буде доречно. Недоречно. Тоді не буду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У будь-якому випадку... *(Загальна дискусія)*

БОДНАР-ПЕТРОВСЬКА О.Б. Сергій Володимирович мене знає просто добре. Я скажу хорошу таку річ. Я думаю, що як це модне слово "гендер", якщо воно не буде вас сильно дратувати, в принципі, воно дійсно має місце. І я думаю, що моя позиція додала би якогось, можливо, свіжого напрямку або більш такого інстинкту самозбереження для всієї України, якби я там змогла працювати суддею Конституційного Суду.

НІМЧЕНКО В.І. Ви чуєте звідти несвіжий запах? *(Загальна дискусія)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже. Дякую дуже, Ольга Борисівна. Якщо у вас є час зачекати, то просимо вас зачекати тоді.

БОДНАР-ПЕТРОВСЬКА О.Б. Да. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запросіть, будь ласка, Кичуна Віктора Васильович.

Віктор Іванович, доброго дня. Дякуємо, що завітали до нас.

КИЧУН В.І. Добрий день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 2 хвилини про себе для того, щоб познайомити народних депутатів.

КИЧУН В.І. Кичун Віктор Іванович, 1968 року народження, народився в селі Велика Березна Полонського району Хмельницької області. Закінчив школу, поступив в технікум. Закінчив технікум вінницький політехнічний, відслужив 2 роки в Збройних силах Радянського Союзу, після цього поступив у 89-му році в Харківський юридичний інститут, закінчив його в 94-му році і залишився поза розподілом на кафедрі конституційного права, і з того часу, з 1994 року працюю на кафедрі конституційного права. Доцент кафедри конституційного права, кандидат юридичних наук.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже. Колеги, чи будуть запитання до Віктора Івановича?

НІМЧЕНКО В.І. Скільки ви років практикуєте? Ви ж знаєте, що стаття 11 передбачає не менше 15 років, не менше 15 років.

КИЧУН В.І. 26 років викладацької роботи.

НІМЧЕНКО В.І. 26 років викладацької роботи.

КИЧУН В.І. Крім цього я займаюся адвокатською діяльністю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякуємо вам. І просимо вас зачекати.

КИЧУН В.І. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запросіть, будь ласка, Юрія Олексійовича Павленка.  
Да, Юрій Олексійович – наш колега. Будь ласка, 2 хвилини про себе.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Да. Шановний пане голову, шановні члени комітету, шановні присутні! Павленко Юрій Олексійович – народний депутат України п'яти скликань Верховної Ради України, міністр з 5-го по 10-й рік України у справах сім'ї, молоді і спорту, голова обласної житомирської адміністрації, Уповноважений Президента України з прав дитини.

Закінчив Київський університет імені Тараса Шевченка, історичний факультет, Академію державного управління при Президентові України, а також Харківський національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Є кандидатом філософських наук, на сьогоднішній день працюю, власне, народним депутатом в Комітеті гуманітарної, інформаційної політики. Вважаю, що мій досвід, знання, а також напрацювання дають мені підстави для кандидування на посаду судді Конституційного Суду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже, Юрій Олексійович.

І, колеги, чи будуть питання?

ВЛАСЕНКО С.В. Ви були міністром в період восьмого, дев'ятого...?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Так, я мав честь працювати в 4 урядах. Дякую.

ВЛАСЕНКО С.В. В 8-му і 9-му роках в чотирьох урядах.

ПАВЛЕНКО Ю.О. А, в 8-му і 9-му році? Так.



ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, будь ласка, якщо можна, в мікрофон.

ВЛАСЕНКО С.В. Я хотів перепитати щодо кваліфікації нашого колеги, в якому уряді він здобував ґрунтовні знання в період 2008-2009 років.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Так, це був коаліційний уряд, який очолювала Юлія Тимошенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую вам.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Олег Анатолійович питання має.

МАКАРОВ О.А. Юрій Олексійович, ви сказали – кандидат філософських наук. Можна трошки докладніше про це, що це значить? Де ви захищалися і що це значить?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Так. Дисертацію я готував в Інституті філософії Національної академії наук, моїм консультантом був, царство небесне, Мирослав Попович і він був основним опонентом на захисті. Захищався, в зв'язку з певними технічними проблемами на той момент, в Інституті філософії в Національному педагогічному університеті в 2010 році. Тема була "Антропологічний вимір ідеології".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дисертацію дуже детально перевіряли на всі можливі нюанси, тому що після її захисту на наступний день я опинився в опозиції.

МАКАРОВ О.А. А скажіть ще, будь ласка, юридичний стаж як вимірюється у вас після закінчення, закінчили ви в якому році? І потім про юридичний стаж трошки скажіть.

ПАВЛЕНКО Ю.О. В даному випадку тут мій стаж, він вимірюється роботою в Верховній Раді, Кабінеті Міністрів...

МАКАРОВ О.А. Він зараховується?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Да. Уповноваженим Президента України. Я не пам'ятаю, там, здається, близько 16 років оцей загальний стаж роботи в органах влади, він фактично є тим, який відповідає критеріям на посаду судді Конституційного Суду. Освіту я здобув в період з 2010 по 2014 рік, навчаючись в університеті Ярослава Мудрого.

МАКАРОВ О.А. А юридичний стаж ви отримали до отримання юридичної освіти, правильно?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Фактично так. Тобто частину, скажімо, паралельно і частину цього стажу так я отримав.

МАКАРОВ О.А. Стаж роботи в галузі права ви отримали до отримання...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Частину, частину стажу, так.

\_\_\_\_\_. *(Не чути)*

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я розумію ваше питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, Юрій Олексійович.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Сподіваюся на ваше мудре рішення. Дякую і готовий до роботи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу вас тоді зачекати.

І запросить, будь ласка, Руслана Михайловича Сидоровича.

Руслан Михайлович, добрий день. Дякуємо за те, що змогли завітати до нас, незважаючи на такий, як говорять, short notice. Будь ласка, декілька слів про себе. Наш колега, член цього комітету в попередньому скликанні. Засновник підкомітету з питань виконання рішень Європейського суду з прав людини. Це те, що я пам'ятаю.

СИДОРОВИЧ Р.М. Дякую. Дякую за запрошення. Дякую за надане слово.

Звати мене Сидорович Руслан Михайлович. Народився я у Львові. В 96-му році закінчив Львівський університет імені Франка. Працюю в галузі права з 94-го року. У 2014 році, коли я став народним депутатом, я був членом Конституційної комісії, був членом Ради з питань судової реформи, брав участь в розробці, підготовці змін до Конституції, пакету судової реформи зі своїми зауваженнями, але тим не менше. Брав участь так само в розробці проекту Закону про Конституційний Суд, в рамках якого ми на сьогоднішній день і рухаємося. Скажімо так, брав участь, приймав... Співавтором потім я уже в другому варіанті не був, тому що законопроект вносився 2 рази, но це вже історія.

В 2017 році, власне, в тому числі, не лише, але в тому числі за моєю ініціативою був створений підкомітет з питань виконання рішень Європейського суду з прав людини. Ну це в частині того, що я завжди вважав, був переконаний, що права людини – це є фундаментальна цінність і завдання

і відповідно і профільного комітету, і відповідних інституцій – це, звичайно, є захист прав людини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже, Руслан Михайлович.

Чи є запитання? Да, будь ласка, Сергій Олексійович Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Скажіть, будь ласка, в мене таке запитання. Ви були депутатом минулого скликання. Поясніть, будь ласка, як так трапилося те ганебне явище, пов'язане з прийняттям неконституційних норм Закону щодо ліквідації Верховного Суду України?

СИДОРОВИЧ Р.М. Дякую за запитання. Відповідь щодо конституційності чи неконституційності відповідних норм дав Конституційний Суд. Я не можу його коментувати, тому що рішення Конституційного Суду є остаточним, оскарженню не підлягає.

В мене було особисто зауваження до певних формулювань в частині порядку проведення судової реформи. Я навіть можу сказати як я бачив. Я бачив судову реформу шляхом приєднання вищих спеціалізованих до Верховного Суду, я висловлював відповідно такі рекомендації, тобто без ліквідації Верховного Суду України. І зважаючи на те, що в мене були певні застереження, тому, на жаль, я не голосував за ті зміни до Конституції, які приймалися у 2016 році, тому що...

На жаль, з тієї точки зору, що в мене були свої бачення, які не були почутими.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

СИДОРОВИЧ Р.М. Можливо, із-за знаходження в опозиції. Можливо, просто я не зміг переконати колег по Конституційній комісії. Але факт є такий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ДЕМЧЕНКО С.О. Щоб завершити питання, якщо дозволите.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Скажіть, от ви стали суддею Конституційного Суду. От зараз у нас є 2 бачення виходу з цієї проблеми, пов'язаної з ліквідацією, з можливою ліквідацією Верховного Суду України, яка була започаткована попереднім скликанням.

Перший варіант передбачає – це здійснення дій, пов'язаних з перейменуванням Верховного Суду України на Верховний Суд, так як прямо передбачено рішенням Конституційного Суду. Другий варіант в нас пропонується – припинити діяльність Верховного Суду України і залишити Верховний Суд, який зараз є зареєстрованим.

От ваше бачення як, можливо, майбутнього судді Конституційного Суду, який з варіантів є більш конституційним?

Дякую.

СИДОРОВИЧ Р.М. Дивіться, якщо би я не був кандидатом на посаду судді Конституційного Суду України, я би висловив вам свою думку, вона в мене насправді є. Але якщо так станеться і ви підтримаєте мене, і я назбираю достатню кількість голосів, то при розгляді цього питання мені просто відразу доведеться брати самовідвід, тому що я висловив наперед визначену думку. Тому, вибачайте, я публічно не можу обговорювати свої позиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже. Це дуже професійна відповідь.

НІМЧЕНКО В.І. Це вже суддя Конституційного Суду каже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Михайлович, дякую. Дякую. Будь ласка, зачекайте декілька хвилин, ми зараз проголосуємо і потім всіх запросимо.

Колеги, чи потребує обговорення або можемо одразу голосувати? Будемо голосувати? *(Загальна дискусія)*

СОВГИРЯ О.В. Там немає вимоги, прив'язки від освіти до стажу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте, давайте будемо голосувати. Всі документи були...

СОВГИРЯ О.В. Підтверджені.

НІМЧЕНКО В.І. Підтверджені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Колеги, давайте, якщо ми обговорюємо, тоді давайте під стенограму. *(Загальна дискусія)*

Дякую, колеги. Ні, ви маєте право висловити свою позицію шляхом голосування. Ми будемо голосувати за кожен кандидатуру окремо. *(Загальна дискусія)*

ВЛАСЕНКО С.В. Є пропозиція рекомендувати всіх на розгляд Верховної Ради одним голосуванням. Немає жодних проблем. Ми дивилися, документи відповідають, ми заслухали людей. Є пропозиція голосувати пакетом – всіх рекомендувати Верховній Раді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нема заперечень. Чи є заперечення проти цього?

НІМЧЕНКО В.І. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Руслан Петрович, да.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Насправді, шановні колеги, ми тут, в нас в Конституції чітко написано, що призначення відбувається на конкурсних засадах. Але в законі написано, що конкурс відбувається не в комітеті, конкурс відбувається в Верховній Раді. Комітет тільки готує документи і передає, тобто це імператив, ми не можемо їх зараз не передати. Ми повинні кожного рекомендацію проголосувати і передати, хай сесійна зала визначається. І тому тут ми не можемо зараз якимось чином, як каже Олег Анатолійович, зупиняти, повертати. Ми все, що могли, могли зробити на попередніх етапах. Ці етапи ми давно пройшли.

Але ще одне питання, шановний пане голову. Оскільки наша фракція, це ж фракції подавали, на цей конкурс не подала свою кандидатуру, ми подавали на інший, і ці конкурси йшли паралельно. Зараз в нас і по тих конкурсах є всі відповідні документи, нам нічого не перешкоджає, давайте ми наступного разу розглянемо всі і з іншого конкурсу кандидатури і передамо їх разом в сесійну залу, тоді легше буде визначатися не тільки нашій фракції, а і іншим фракціям. Це буде чесно і справедливо, принаймні ми можемо більш об'єктивно свою позицію сформулювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслан Петрович.

Я почув цю пропозицію. Будемо її враховувати при формуванні порядку денного на наступне засідання, яке має відбутися в такому, в звичайному режимі, тому що в режимі відеоконференції це, я так вважаю, що це некоректно, да.

НІМЧЕНКО В.І. Щоб не відбулося так, що документи підуть до пленарного засідання до того засідання, про яке ви плануєте. Але після того зараз подавати. Так я розумію?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів цю пропозицію, але це вже питання Погоджувальної ради, тобто ми можемо, я можу передати ваші пропозиції до Погоджувальної ради для того, щоб вони їх врахували під час прийняття рішення щодо формування порядку денного, колеги. Я розумію позицію, розумію, да.

Да, будь ласка.

\_\_\_\_\_. Якщо дозволите, я вважаю, що голосування пакетом унеможливить висловлення особистої думки кожного народного депутата. Я так розумію, що в окремих народних депутатів є застереження до окремих кандидатів і якщо ми будемо рекомендувати пакетом, вони не зможуть волевиявитись так, як це належить. Тому пропоную по кожному кандидату прийняти окреме рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Да, будь ласка. Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В. Щоб зняти дискусію, я знімаю свою пропозицію. Голосуємо кожного окремо – це буде швидше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я думаю, це буде більш коректно. Ми б вже проголосували. Да.

Тоді пропоную, ставлю на голосування рекомендацію про передачу на розгляд Верховної Ради України рекомендації на посаду судді Конституційного Суду України визначитися шляхом голосування відносно кандидатки Боднар-Петровської Ольги Борисівни.

Прошу голосувати. Хто – за?

17, да, нас зараз 17. 17 – одноголосно. 17 – за, проти – 0, утрималися – 0.

Те ж саме відносно кандидата Кичуна Віктора Івановича. Прошу голосувати. Хто – за?



17 – за, проти – 0, утрималися – 0. Одноголосно.

Відносно Павленка Юрія Олексійовича. Прошу голосувати. Хто – за?

16 – за. Проти? 0. Утрималися? 1.

І відносно Сидоровича Руслана Михайловича. Прошу голосувати. Хто – за?

17 – за, проти – 0, утрималися – 0.

Таким чином ми прийняли рішення рекомендувати Верховній Раді визначитися шляхом голосування щодо обрання судді Конституційного Суду відносно кандидатів: Боднар-Петровської Ольги Борисівни, Кичуна Віктора Івановича, Павленка Юрія Олексійовича, Сидоровича Руслана Михайловича. Будь ласка, запросіть всіх і ми просто проінформуємо.

Шановні кандидати, зараз комітет проголосував і рекомендував всіх передати для визначення Верховній Раді України щодо обрання одного з вас суддею Конституційного Суду.

Хочу вам побажати успіху! Хочу вас підготувати до того, що в залі будуть запитання, і можуть бути дуже різні запитання, тому готуйтеся. А про час проведення засідання ми вас повідомимо окремо.

Дякую. Дякую всім і гарного дня.

Рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного – це проект Закону про інтерпеляцію (реєстраційний номер 3499). І я надаю слово заступниці голови комітету Совгирі Ользі Володимирівні, будь ласка.

СОВГИРЯ О.В. Колеги, підкомітет з питань конституційного права вчора розглянув на відповідність Конституції України законопроект про інтерпеляцію (реєстраційний номер 3499). І рекомендує комітету визнати цей законопроект таким, що відповідає вимогам Конституції України.

Чи будуть запитання, пропозиції?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Да, Сергій Олексійович Демченко, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, у мене одне питання, пов'язане з тим, що є відповідна позиція ГНЕУ, викладена у висновку, де зазначено, на мою думку, що положення відповідного законопроекту не відповідають нормам Конституції України.

Насамперед я зачитую: "По суті в проекті пропонується наділити Голову Верховної Ради України в межах однієї експлозивної парламентської процедури одноосібними повноваженнями, які здійснюються за його власним волевиявленням, без розгляду та голосування відповідних питань парламентом, та мають замінювати звичайні регламентні рішення, дії парламенту та його органів. Такий підхід, на наш погляд, суперечить принципу колегіальності в діяльності парламенту та не впливає зі змісту конституційних повноважень Голови Верховної Ради – організувати роботу Верховної Ради України та координувати діяльність її органів, а саме пункту 2 частини другої статті 88 Конституції України".

У мене питання, чому дане зауваження не враховане у відповідному висновку? А якщо враховане, то як саме?

Дякую.

СОВГИРЯ О.В. У мене відповідь така: по-перше, зауваження Головного науково-експертного управління не є безумовними і вони можуть носити дискусійний характер. І на мою думку, таке зауваження носить дискусійний характер у зв'язку з тим, що за 88 статтею Конституції України повноваження Голови Верховної Ради не визначаються вичерпно в Конституції і можуть визначатись законами України. Якраз в Законі про інтерпеляцію пропонується надати таке повноваження Голові Верховної Ради України.

Але, оскільки це рекомендація на конституційність і на включення законопроекту на попередній розгляд і законопроект буде проходити перше,

відповідно, потім друге читання, як один із потенційних варіантів виправлення цієї ситуації, може бути аналогія із розпорядженням Голови Верховної Ради 2010 року, яким визначено порядок збору підписів за відставку Генерального прокурора, де передбачається, яким чином збираються ці підписи, яким чином перевіряється відповідний документ про збір таких підписів – це здійснюється в Апараті Верховної Ради України.

Тому на сьогоднішній день, незважаючи на те, що я вважаю це зауваження ГНЕУ дискусійним, робоча група, яка напрацьовувала даний законопроект, розглядає можливі варіанти врахування цього зауваження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В. Шановні колеги, у мене викликає сумнів щодо конституційності взагалі вся конструкція. Тому що насправді за Конституцією Прем'єр-міністр вносить кандидатури і на призначення, і на звільнення членів Кабінету Міністрів, окрім тих міністрів, по яких це робить Президент.

На моє глибоке переконання конституційна формула про те, що Прем'єр-міністр вносить пропозиції і щодо призначення, і щодо звільнення, означає беззаперечну наявність волі самого Прем'єр-міністра здійснити такі дії і ця воля не обмежується позиціями нікого. Тому тут є питання.

А конструкція, яка вибудована, вона вибудована в такий спосіб, що якщо є інтерпеляція, то від так вже по суті Прем'єр-міністр виступає почтальоном, тобто він повинен автоматично вносити якісь подання і, якщо... Так, тобто воля Прем'єр-міністра прибирається. І це є питання, мені здається, ставить під сумнів якраз конституційність цієї історії.

СОВГИРЯ О.В. Я готова відповісти. Можна?

ВЛАСЕНКО С.В. Да, будь ласка. І, в даному випадку, я розумію, що ви готові, але я ще не завершив, з вашого дозволу.

СОВГИРЯ О.В. Відповісти, готова.

ВЛАСЕНКО С.В. Немає питань. Я ж про якраз, ні про що інше.

Так от, знову, якщо ми говоримо про вимогу парламенту і документ так і називається "Вимога про інтерпеляцію" згідно з законом. То в даному випадку, я ще раз підкреслюю, це ще раз показує відсутність волі Прем'єра і можливість реалізації ним вільно конституційних своїх повноважень.

І тоді я би звичайно хотів почути вашу відповідь.

СОВГИРЯ О.В. Абсолютно не погоджуюсь з цим аргументом. Є пункт 12 85 статті Конституції, де зазначено, що кандидатури на посади міністрів у складі уряду вносить Прем'єр-міністр України, крім міністра оборони і міністра закордонних справ. Далі перераховуються інші посади, зокрема, там Голова Антимонопольного комітету і так далі, і написано, що Верховна Рада і звільняє їх з цих посад. Тому проблеми з конституційністю немає.

Про що цей закон? Закон про інтерпеляцію про те, що Верховна Рада повинна оцінити, мати можливість оцінити ефективність роботи конкретно взятого міністра в межах парламентського контролю і мати можливість звільнити, за наслідками визнання такої роботи незадовільною, одного конкретного міністра, не чіпаючи весь склад уряду при цьому, зі своєї посади.

Прем'єр-міністр абсолютно залучений в цю процедуру, він може брати участь у пленарному засіданні Верховної Ради, де розглядається це питання, йому надається пропозиція внести подання про звільнення відповідного міністра... Ні. Можна я договорю?

Якщо Верховна Рада визнає роботу відповідного міністра незадовільною, значить, Прем'єр-міністру надається 15 днів на те, щоб внести подання про звільнення такого міністра. Якщо він цього не робить, тільки

після цього Верховна Рада самостійно вирішує питання про звільнення міністра. Ця модель цілком вкладається в ту форму правління, яка існує на сьогодні в Україні – саме парламентсько-президентська форма правління. Тому що за існуючою сьогодні форми правління, все-таки за процедурою припинення повноважень членів уряду у нас є деяких крен в бік президентської форми правління, саме з цього питання, в цій частині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В. Вибачте, шановна пані Олю, ви не зрозуміли моєї позиції. Моя позиція полягає в наступному. Дійсно, згідно з пунктом 12 частини першої статті 85 Конституції зазначається, що до повноважень Верховної Ради України належить призначення за поданням Президента України: Прем'єр-міністра, міністра оборони, міністра закордонних справ, призначення за поданням Прем'єр-міністра інших членів Кабінету Міністрів, Голови Антимонопольного комітету, ... і звільнення зазначених осіб з посад.

Але я ще раз підкреслюю, дана стаття Конституції говорить про те, що це повинна бути воля Прем'єр-міністра на це. Воля...

СОВГИРЯ О.В. Сергій Володимирович!

ВЛАСЕНКО С.В. Воля Прем'єр-міністра. І якщо ми обмежуємо волю Прем'єр-міністра документом, який називається "Вимога про інтерпеляцію", то це вже не воля Прем'єр-міністра, це воля вже когось іншого, 40 народних депутатів, чи 226 народних депутатів, але це вже не воля Прем'єр-міністра. Ось в чому питання у мене є.

СОВГИРЯ О.В. Сергій Володимирович, я мушу визнати, що от таке тлумачення пункту 12 статті 85 є, при всій повазі, вашим авторським тлумаченням цієї статті. Тому що, якщо ми просто формально прочитаємо,

чисто просто з формальних підстав, абстрагуючись, "призначення за поданням" є конструкція, визначено за чийм поданням хто призначається, поставлена кома, "вирішення питання про звільнення зазначених осіб з посад, вирішення питання про відставку Прем'єр-міністра, членів Кабінету Міністрів України".

Тут не йдеться про якісь додаткові запобіжники у вигляді подання Прем'єр-міністра щодо звільнення цих осіб з посад, от і все. А значить, такі запобіжники можуть встановлювати, значить, процедура може встановлюватися законом і вона відповідає Конституції – це не заборонено. Органи державної влади, ви знаєте, діють в межах повноважень та у спосіб визначений Конституцією і законами. От ми і визначаємо цей спосіб в законі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, чи є інші питання, чи можемо голосувати?

Сергій Олексійович, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ольга Володимирівна, по 88-й те, що ви сказали, я хотів спитати, просто ви послалися, що тут є повноваження Голови Верховної Ради, які визначаються додатково законом. Наскільки я бачу 88-у, тут конструкція цієї статі визначає виключні повноваження Голови Верховної Ради і не посилається, ніякої відсилки на будь-який закон тут не існує.

Тому я думаю, що все-таки позиція ГНЕУ вона доречна і підстави вважати, що даний законопроект містить положення, які не відповідають Конституції існують.

Дякую.

СОВГИРЯ О.В. Дякую, Сергій Олексійович, вам за позицію, почули.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги!

Сергій Володимирович, ви ще раз хочете?

ВЛАСЕНКО С.В. Ні, ні. Насправді я хотів би погодитись з Сергієм Олексійовичем про те, що повноваження Голови Верховної Ради є вичерпними і можливістю... Формула, передбачена в останній частині статті 88, дуже проста: "Голова Верховної Ради України здійснює повноваження, передбачені цією Конституцією", – і крапка. Далі стоїть кома і написано, що "в порядку передбаченому Регламентом" – немає жодних питань, але повноваження, визначені в Конституції. Конституція передбачає в цій статті чотири-п'ять повноважень Голови Верховної Ради і будь-які додаткові повноваження не передбачені.

Тому я теж погоджуюсь із цим аргументом, що цей аргумент теж є принаймні додатковим для того, щоб ще раз подумати про конституційність, вірніше, про неконституційність цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, будь ласка.

СОВГИРЯ О.В. Я ж хотіла відповісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви готові?

СОВГИРЯ О.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Володимирівна, а потім – Василь Іванович.

СОВГИРЯ О.В. Сергій Володимирович, якщо ми відкриємо навіть Регламент Верховної Ради, який, до речі, є законом і регулює питання щодо діяльності Верховної Ради, то ми побачимо, що стаття 78 називається "Повноваження Голови Верховної Ради", тут не сказано про порядок реалізації

повноважень і так далі. Тобто все-таки конструкція "Конституція плюс закон" вона...

ВЛАСЕНКО С.В. Конституція, в порядку встановленому законом...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу, Сергій Володимирович, будь ласка...

СОВГИРЯ О.В. Ні, чекайте, 78 стаття Регламенту: "Повноваження Верховної Ради", вибачте "Повноваження Голови Верховної Ради". Якщо у 88 статті у нас п'ять повноважень Голови Верховної Ради, то тут 27. І написано, що здійснює, в пункті 27, що Голова Верховної Ради здійснює інші повноваження, визначені Конституцією, законами України та цим Регламентом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, будь ласка.

СОВГИРЯ О.В. До Регламенту, як варіант.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, я не хотів би, щоб ми змішували процедурні повноваження, порядкові повноваження, як прямо вказано в Конституції, що порядок діяльності Верховної Ради і її структур, чи інститутів парламенту – це може бути законом. І у нього там не 25 повноважень, у нього 125 повноважень. І прискорити, і без додаткового вивчення, і скоротити між першим і другим читанням – це все ж повноваження, але це процедурного характеру.

А те, що визначено Конституцією і відносно Президента, і відносно законодавчого органу на паритетних умовах, виключно Конституцією, і повноваження Голови Верховної Ради, вони не можуть бути від'ємні від законодавчого органу. Те, що ми його називаємо "спікером", тут щось заложене, він виконавець волі Конституції і Верховної Ради, і все.



І друге. І саме це закладене в статті 85, де в пункті 12, якщо ви уважно його прочитали, то ви там знайдете, що кома розділяє напрямки діяльності, лише напрямки діяльності. В одному випадку Прем'єр-міністр заносить кандидатуру, а в другому випадку його "виносять", щоб було зрозуміло. І це розділяє ця кома і не більше.

І те, що ми придумуємо, ми можемо виглядати дуже смішно, повірте мені, з мого бачення тієї історії розвитку цього законодавчого механізму щодо повноважень Верховної Ради, повноважень Голови Верховної Ради. І я не хотів би, щоб ми змішували поняття.

І останнє. Якщо у нас є сумнів, ми тут виступаємо тлумачами. І, якщо у нас, ви подивіться, дві позиції, дві точки зору, в якій вже четверо приймають участь в цій дискусії, то є питання. А, якщо є питання, то я б не спішив ухвалювати і погоджуватись з тим, що цей законопроект може лягти на пленарному засіданні на стіл народних депутатів, от і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

НІМЧЕНКО В.І. Тлумачити може лише Конституційний Суд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович.

Перший був Сергій Володимирович? Сергій Олексійович, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Шановна Ольга Володимирівна, ви посилались на статтю 78 Закону про Регламент, який нібито надає можливість розширення повноважень, встановлених Конституцією задля Голови Верховної Ради України.

Давайте будемо з вами чесними і читати дійсно статтю 78 на яку ви посилаєтесь. Пункт перший, я дослівно цитую: "Голова Верховної Ради України на виконання повноважень, визначених Конституцією України". І далі двокрапка, пішло те, що ви казали, в тому числі посилка на закони.

Розумієте, в будь-якому випадку стаття 78 повноваження, всі повноваження, прив'язує, Голови Верховної Ради, до Конституції України. Тому в даному випадку посилатися на те, що може бути окремий закон, який надасть додаткові повноваження, не передбачені Конституцією, буде протирічить не тільки Конституції, але і статті 78 Закону про Регламент.

Дякую.

СОВГИРЯ О.В. Сергій Олексійович, давайте будемо чесними, як ви говорите, і прочитаємо до кінця цю статтю, а не тільки її початок.

ДЕМЧЕНКО С.О. Будь ласка, готовий читати її до кінця, навіть можна з початку до кінця.

СОВГИРЯ О.В. Будь ласка. Можна я закінчу, а потім ви скажете про свою готовність. Пункт 27 частини першої цієї статті: "Голова Верховної Ради здійснює інші повноваження, визначені Конституцією, законами України та цим Регламентом".

ДЕМЧЕНКО С.О. Правильно, але цей пункт після яких двокрапок йде? Після тих, що Голова Верховної Ради України на виконання повноважень, визначених Конституцією...

СОВГИРЯ О.В. Правильно, визначених Конституцією...

ДЕМЧЕНКО С.О. І потім двокрапка.

СОВГИРЯ О.В. Та законами України.

ДЕМЧЕНКО С.О. Так відповідні пункти, в тому числі той пункт 27, на який ви посилаєтесь, він обмежений цими двокрапками, що має бути в межах повноважень.

СОВГИРЯ О.В. Сергій Олексійович, він не обмежений цими двокрапками.

ДЕМЧЕНКО С.О. Обмежений, двокрапка – це розкриває суть. Він не може вийти за суть цих двокрапок. Розумієте?

СОВГИРЯ О.В. Чудово, так от суть і розкривається тим, що ці повноваження здійснюються не тільки Конституцією, а і законами...

ДЕМЧЕНКО С.О. Розкривається, правильно, в межах... Написано: "...на виконання повноважень, визначених Конституцією". Ніяких інших повноважень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні! *(Загальна дискусія)*

СОВГИРЯ О.В. Конституцією, (кома) законами та цим Регламентом.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ще раз. 78 стаття, 1 пункт: "Голова Верховної Ради України на виконання повноважень, визначених Конституцією України...", – і двокрапка і пішли повноваження, що він здійснює.

СОВГИРЯ О.В. І останній пункт!

ДЕМЧЕНКО С.О. І останній пункт, після цих двокрапок...

СОВГИРЯ О.В. Можна вас попросити зачитати цей останній пункт?

ДЕМЧЕНКО С.О. Правильно. Останній пункт, в тому числі, да я згодний з вами, що він таки здійснює інші повноваження, що він звучить саме так. Але ви його розширюєте за межами повноважень Конституції.

СОВГИРЯ О.В. Я його не розширюю, я його просто читаю, всього-навсього.

ДЕМЧЕНКО С.О. Він відноситься до повноважень Конституції. Якщо б він був окремим пунктом 2, а не пунктом 1, то я з вами погодився, можливо, хоча це був би неконституційний пункт 2 даної статті. В даному випадку він конституційний, тому що він не виходить за межі повноважень, визначених Конституцією.

Ще раз кажу, він саме відноситься до: "Голова Верховної Ради на виконання повноважень, визначених Конституцією". Інших повноважень Конституцією не визначено.

Тому я підтримую, ще раз, позицію ГНЕУ і вважаю це положення даного законопроекту не конституційним.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я думаю, що вже висловлено багато позицій, в принципі, для того, щоб не повторюватися. Сергій Володимирович, будь ласка, якщо щось нове?

ВЛАСЕНКО С.В. Я коротко. Кожен же сам визначає воно нове, чи не нове. Пане голово, я вважаю, що для дискусії абсолютно неважливо зміст статті 78 Закону "Про Регламент", а важлива остання частина статті 88 Конституції, якщо ми обговорюємо повноваження Голови Верховної Ради.

Цитую, як попросили раніше, 88-а, остання частина: "Голова Верховної Ради України здійснює повноваження, передбачені цією Конституцією, у

порядку, встановленому Регламентом Верховної Ради України". Крапка. "У порядку" – тобто повноваження, визначені Конституцією, у порядку, встановленому Регламентом. Це означає, що вичерпний перелік повноважень Голови Верховної Ради закріплений в Конституції.

Я маю юридичний досвід оскарження певних повноважень Голови Верховної Ради попереднього скликання, в тому числі у зв'язку з тим, що він вийшов за межі, встановлені Конституцією, це відбувається.

Тому питання 78-ї Регламенту немає жодного змісту і сенсу, є пряма норма Конституції, яка чітко говорить, що повноваження Голови Верховної Ради є вичерпними, вони встановлені у 88-й і інших статтях Конституції. А порядок реалізації цих повноважень може бути встановлений Регламентом, от і все.

Тому є чергове питання для конституційності, неконституційності, і так далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Володимирович.

Ольга Володимирівна.

СОВГИРЯ О.В. Сергій Володимирович, те, що ви сказали, абсолютно цілком вкладається в мою позицію. Тому що дійсно визначає Закон про Регламент, що Голова Верховної Ради здійснює і інші повноваження, які визначені Конституцією, законами та цим Регламентом.

Тобто маємо модель: Конституція говорить, що інші повноваження Голови Верховної Ради визначається в Регламенті, а Регламент визначає, що Конституція, Регламент та інші закони.

Але, колеги, справа в тому, що я сказала, що хоча це питання є дискусійним, це зауваження ГНЕУ, ця дискусія зараз розгорнулася, ми обговорюємо те, щоби між першим і другим читанням внести певні корективи в цю статтю і частково, можливо, або повністю зняти цю дискусію.

Тому зараз ставити питання руба і говорити про те, що весь закон не конституційний, я вважаю, що підстав немає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги. Да, я бачу Сергій Володимирович, Сергій Олексійович, Василь Іванович, будь ласка, але, Максим Євгенович. Я думаю, що просто вже багато позицій висловлено. Чи можемо голосувати? Є можливість шляхом голосування висловити свою позицію.

Сергій Володимирович, ви настаиваете? Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Колеги, ми ж зараз розглядаємо питання конституційності, це ж не дріб'язкове і не теоретичне питання, не дріб'язкове питання і не маленьке питання, при всій повазі.

Але я ще раз підкреслюю, я дозволю собі, при всій повазі, не погодитися з головою підкомітету з конституційного права. Я ще раз цитую статтю Конституції: "Голова Верховної Ради здійснює повноваження, передбачені цією Конституцією". Там немає ніяких законів і немає ніяких Регламентів щодо повноважень. "У порядку встановленому, Регламентом", – так, щодо порядку, будь ласка, Регламент хай встановлює.

СОВГИРЯ О.В. А що таке порядок, Сергій Володимирович?

ВЛАСЕНКО С.В. Порядок – це спосіб і форма реалізації повноважень.

СОВГИРЯ О.В. Регламент – це спосіб, який визначений Конституцією та законами України.

ВЛАСЕНКО С.В. Ще раз: "Голова Верховної Ради України здійснює повноваження, передбачені цією Конституцією". Все, немає ніяких законів, немає нічого. Це той самий принцип, що стосується і повноважень Верховної

Ради і той самий принцип, що стосується повноважень Президента. Лише повноваження, визначені Конституцією, є повноваженнями Президента і повноваженнями Верховної Ради. І позиція Конституційного Суду з цього питання залізобетонна, викладена в десятках своїх рішень.

Ми знову потрапляємо в ситуацію 1008, при всій повазі до всіх.

СОВГИРЯ О.В. Не плутайте повноваження Верховної Ради і Голови Верховної Ради – це дві різні речі.

ВЛАСЕНКО С.В. Ще раз, пані Оля, конструкція однакова і там, і там.

СОВГИРЯ О.В. Я не називаю, пані Серьожа, правда?

ВЛАСЕНКО С.В. Пан Сергій і пан Серьожа, якщо ви будете до мене звертатися, я не буду проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, будь ласка, давайте.

СОВГИРЯ О.В. Я – Ольга Володимирівна.

ВЛАСЕНКО С.В. Немає питань. Ольга, у вас дуже гарне по батькові, Ольга Володимирівна, немає питань.

Тому я ще раз підкреслюю. Пані Совгиря – я ж можу так говорити?

СОВГИРЯ О.В. Так, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Шановна пані Совгиря, конструкції конституційні абсолютно однакові і в частині Верховної Ради, і в частині Президента, і в частині Голови Верховної Ради. Всі три органи здійснюють

лише повноваження, визначені Конституцією. І все. А порядки, як вони це роблять, вони кожен раз окремі.

І я ще раз підкреслюю, ми повторюємо зараз дзеркально ситуацію по 1008. Це абсолютно очевидні речі. І позиція Конституційного Суду в даному випадку абсолютно чітка і зрозуміла. Конституційний Суд, да, він не висловлювався по Голові Верховної Ради, погоджуюсь, але по Президенту була низка рішень, де чітко сказали. Конструкція однакова – повноваження, передбачені Конституцією, все і точка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Олексійович. Потім – Олег Анатолійович.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, я пропоную дійсно зосередитись на цьому питанні, правда. Ми, якщо зараз зробимо з вами рух цього законопроекту до зали, враховуючи, що воно містить положення, які є суперечать Конституції, то ми отримаємо більший шлях. Знову ж таки, будь-який приклад, чи 1008, чи будь-який інший законопроект, який пройде потім Конституційний Суд і повернеться до нас виправляти ці наслідки. Це буде довший шлях, ніж ми зараз з вами дійсно собі признаємося, що є відповідні підстави визнавати окремі положення цього законопроекту не конституційними. Сказати представнику, наприклад, авторів, отут від партії "Голос" у нас є пан Макаров. Я думаю, що він більш ніж підтримає нашу професійну позицію, і скаже, що краще виправити зараз тут "на березі" це питання, усунути питання, пов'язані з невідповідністю Конституції окремих положень, і подати заново цей законопроект, ніж йти шлях незрозуміло скільки і потім виглядати щонайменше непрофесійно.

І дивіться, колеги, ще вам зауважу, що немає сенсу, чи одна норма цього законопроекту протирічить положенням Конституції, чи весь законопроект. Відповідно у нас стаття 94 Закону про Регламент не передбачає можливості



дати висновок нами на часткову невідповідність Конституції законопроекту. Ми можемо надати висновок лише, якщо законопроект суперечить положенням Конституції – все. Одне положення, два положення, нема сенсу.

Тому я вважаю, що є всі підстави для того, щоб надавати саме такий висновок. І надати можливість попросити максимально швидко, будь ласка, ми готові, я думаю, в будь-який момент, на будь-яке засідання, як тільки будуть готові виправлення відповідні в проекті, моменти, пов'язані з невідповідністю Конституції, ми його включимо в порядок денний, будь ласка, і запустимо його якнайшвидше. Немає заперечень щодо суті, ідея дуже гарна. Пані Ольга Володимирівна, правда, дуже гарна ідея і той автор, який зазначений, я знаю, що він не основний автор, ви "переболіли" цим законопроектом, я підтримую це питання, ще раз кажу.

СОВГИРЯ О.В. Я здорова, Сергій Олексійович, я не переболіла.

ДЕМЧЕНКО С.О. В гарному розумінні цього слова.

ВЛАСЕНКО С.В. Якщо ви переболіли, то вже здорова.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ольга Володимирівна, це професійні...

СОВГИРЯ О.В. Сергій Володимирович, я би просила коректно себе поводити, добре, по відношенню до колег, як мінімум.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, давайте будемо стриманими.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ви ж самі казали, що є дійсно дискусійність, є сумнів. Невже ми маємо цей сумнів трактувати в сторону непрофесійності? Давайте навпаки ми краще обмежимося цим сумнівом. Чому ми маємо сподіватись, що цей сумнів має розвіяти знову Конституційний Суд? І дочекаємося знову те,

що він скаже. Дійсно, визначено повноваження, ГНЕУ каже про те ж саме. Дивіться, ГНЕУ просто так також не скаже про ці питання, вони ж розуміють наслідки своїх висновків.

Тому, колеги, я всіх закликаю дійсно зайняти принципову позицію, не щодо авторів, не щодо суті законопроекту, а саме щодо наявності положень, які суперечать Конституції. І надати можливість авторам виправити це, а потім в прискореному режимі проголосувати цей законопроект, якщо він влаштовує всі фракції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ольга Володимирівна, будь ласка.

СОВГИРЯ О.В. Шановні колеги, по-перше, я закликаю до всіх виступаючих поводити себе коректно, це по-перше, по відношенню до своїх колег.

А, по-друге, не маніпулювати моїми словами. Дискусійність – я сказала лише в аспекті, що я не погоджуюсь категорично із зауваженням цим ГНЕУ, яке висловлено. Але оскільки воно мало місце і ми поважаємо таку установу як Головне науково-експертне управління, хоча і воно іноді, і часто помиляється в деяких своїх висновках. Ми сказали, що ми опрацюємо робочою групою варіанти для того, щоби якимось чином загладити цю ситуацію між першим та другим читанням. Все, про що я сказала.

Підтримка цього законопроекту, законопроект підписали 70 народних депутатів, представники абсолютно всіх депутатських фракцій, які присутні тут, крім однієї депутатської фракції. Законопроект підписали всі голови комітетів Верховної Ради України. Я думаю, що при такому авторському колективі можливості залишити навіть, якщо для когось сумнівні конституційні норми, ми будемо шукати варіанти для того, щоб оцих сумнівів ні у кого не залишилося між першим та другим читанням.

Тому я прошу, ще раз, не маніпулювати і підтримати законопроект, і дозволити йому стати законом, хорошим і якісним законом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Олег Анатолійович, будь ласка. Давайте, колеги, ви декілька разів виступали.

МАКАРОВ О.А. Бачите, оскільки у нас юридичний комітет, юристи всі присутні, то ми, на відміну від інших комітетів, законно-незаконно...

Да, Комітет правової політики, там завжди політичні питання обговорюються або технічні, а у нас ми починаємо, як Конституційний Суд, тлумачити і нікуди ми від цього не підемо. Давайте тоді я трішки, якщо дозволите, цю вправу зроблю.

Зараз Сергій Володимирович наполягає на тому, що Верховна Рада чи Голова Верховної Ради здійснює повноваження, передбачені цією Конституцією у порядку, встановленому Регламентом Верховної Ради. І він абсолютно правий, бо це цитата з Конституції. Тобто чи може Голова Верховної Ради здійснювати інші повноваження? Не може, він може тільки здійснювати, я так думаю, повноваження, передбачені Конституцією статтею 88 або іншими статтями.

Коли ми відкриваємо Регламент, статтю 79, ми бачимо тут 27 повноважень. Це що значить? Що якісь, 27 мінус 5, 22 – якісь не конституційні? Ні, звичайно. Звичайно, що ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, будь ласка, давайте по одному.

МАКАРОВ О.А. Це значить, що ці всі 27 повноважень попадають у ті 5, які визначені у статті 88, можливо, в інших статтях Конституції. Якщо, наприклад, пропонує Верховній Раді кандидатуру для призначення на посаду Керівника Апарату Верховної Ради, то ми повинні подивитися, чи попадає цей

пункт, як розшифровка, одного з п'яти, це не 6 пункт і так далі, там кошторис подає, скасовує там розпорядження свого першого заступника.

Я схилиюся... Перше. Чи подобаються мені одноособові повноваження, які написані в законі? Ні, я думаю, що я буду подавати правки якимось по-іншому, буду пропонувати відрегулювати. Але чи є вони неконституційними, з точки зору того, що говорив Сергій Володимирович? Я думаю, ні, вони є конституційними, оскільки, як на мене, це повноваження, про яке ми зараз сперечаємося, воно поглинається питанням, організовує роботу, вибачте, Верховна Рада координує діяльність її органів.

Тобто, якщо порівняти статтю 88 і 78, то у нас тільки перший пункт співпадає – веде засідання Верховної Ради з дотриманням вимог Регламенту. Тут "веде засідання Верховної Ради" співпало, а далі йде розшифровка. То, я вважаю, що це попадає під "організовує роботу Верховної Ради, координує діяльність її органів". Так само, якщо законопроект прийде без висновку, наприклад, комітету, то він точно так одноособово поверне і скаже – що ж ви мені даєте на голосування. Він повинен забезпечити розгляд, згідно Регламенту.

СОВГИРЯ О.В. Самостійно.

МАКАРОВ О.А. Самостійно, він не збирає Верховну Раду і не каже – давайте визначимося, чи можна цей законопроект обговорювати і приймати рішення.

Тому мені не подобається, як там написано, ще раз кажу, я вважаю, що по суті у нас стає такий фільтр, де одна людина визначається чи можемо ми проводити власне ту процедуру, заради якої закон пропонується прийняти, він стає у нас головним захисником або, навпаки, незахисником Кабінету Міністрів, і з цим треба щось робити. Але йти через неконституційність, я б не йшов, оскільки я вважаю, що це відповідає Конституції, зокрема пункту 2 частини другої статті 88 Конституції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олег Анатолійович.

Ігор Павлович Фріс.

ФРІС І.П. Дякую, пане голову. Ви знаєте, я просто сиджу і слухаю, я не є фахівцем у галузі конституційного права, але я пригадую наші спілкування стосовно банківського закону, коли між першим і другим читанням Сергій Олексійович ставив питання про можливість визначення конституційності або неконституційності, і ми всі погодилися, що дійсно в тій процедурі ми не маємо вже на це права.

Більшість з вас, шановні мої друзі і колеги, є адвокатами. Ви завжди обираєте певні якісь там важелі, що краще, що гірше. На відміну від вас, я своє професійне життя присвятив нотаріату і ми працюємо виключно в межах безспірних правовідносин. На моє переконання, якщо є маленька толика спору, яка може в той чи інший спосіб потім десь нам заважати визначити конституційним цей законопроект або потім надати можливість додаткового звернення в Конституційний Суд і мати можливість цей закон визнати неконституційним. Мені б хотілося, щоб ви все ж таки приділили більше уваги і вирішили питання не по суті, а виходячи з власних переконань чи дійсно він має хоча б одну частинку неконституційності, чи це тут все абсолютно чисто. Якщо тут абсолютно чисто, я готовий підтримати, так само, як і автори цього законопроекту, про конституційність. Якщо хоча б одна маленька доля є того, що у нас може неконституційний хоч в частинці цей законопроект, все ж таки варто було б утриматися і поправити його на тій стадії, на якій це буде правильно і легально.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович. Потім – Михайло Миколайович.

ВЛАСЕНКО С.В. Ви знаєте, я був би готовий погодитися з аргументами Олега Анатолійовича Макарова, але очікуваний був аргумент, таке риторичне питання, це не питання до Макарова, але риторичне питання. А скажіть, будь ласка, припустимо, до яких повноважень з тих п'яти, які є в Конституції, Голови Верховної Ради належать, припустимо, повноваження, цитую проект Закону: "У 15-денний строк з дня надходження депутатської вимоги про інтерпеляцію, Голова Верховної Ради розглядає її, вимогу, на відповідність Закону України про інтерпеляцію"? Як? Тобто він дає правові оцінки відповідності чи невідповідності. Скажіть, будь ласка, і це до організації роботи Верховної Ради, повірте, немає ніякого відношення, тому що це правова оцінка, на яку не наділений Голова Верховної Ради. Це лише один з багатьох прикладів, які точно не потрапляють в жоден із п'яти тих позицій, які передбачені Конституцією. Якби всі попадали так, як сказав Олег Анатолійович, я б з ним погодився, але правова оцінка – це не організація роботи Верховної Ради.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Михайло Миколайович. Потім – Василь Іванович.

НОВІКОВ М.М. Шановні колеги, прошу вашої уваги. Я уважно вислухав всіх, хто тільки що доповідав і висловлював свою точку зору, хотів би теж задати запитання і обговорити таке питання. Коли ми читаємо запропоновану редакцію пункту 27, де зазначено: "Голова Верховної Ради організовує роботу Верховної Ради щодо здійснення інтерпеляції члена Кабінету Міністрів України". У мене не виникає питання, що робить Голова Верховної Ради, чи відповідає це конституційним його повноваженням. Оскільки прямо зазначено – організовує роботу Верховної Ради. А от щодо чого – це вже є повноваження Верховної Ради і це вже тоді питання до статті

85 Конституції України, чи є такі повноваження саме у Верховної Ради, здійснювати такі дії. Яким чином це відбувається? Це виписано у процедурних законах, це вже не може бути виписаним в Конституції, вона не може передбачати. Воно виписується у процедурних законах, це Закон про Регламент і, можливо, Закон про комітети. В даному випадку – Закон про Регламент.

ВЛАСЕНКО С.В. Давати оцінку – це не процедура, це повноваження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, будь ласка.

НОВІКОВ М.М. Ще раз, ми тільки обговорювали чи відноситься до повноважень. В даному випадку повноваження організувати роботу. Це що стосується внесення змін до...

ВЛАСЕНКО С.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, будь ласка, зараз – Михайло Миколайович.

НОВІКОВ М.М. До Закону про Регламент. Але у нас це вже інший розділ, де виписана сама вже процедура цієї організації. Тобто у вас є заперечення не щодо повноважень, а щодо повноважень у процедурі організації цієї діяльності. Тобто всі погоджуються, що Голова Верховної Ради має право організувати роботу Верховної Ради, але відносно процедури, яка виписана цим проектом, у вас є заперечення, що вони виходять за межі повноважень організації роботи Верховної Ради.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайло Миколайович. Василь Іванович, будь ласка. Якщо можна, під стенограму.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, я перед цим вам сказав, що конституцієдавець в конструкції Конституції він чітко вказав, почитайте 106-у з приводу повноважень Президента і ви побачите, 17 чи 18 пункт, де сказано, що і по Верховній Раді – "та інші повноваження, визначені Конституцією". Зокрема, на прикладі скажу, щодо призначення трьох суддів Конституційного Суду. Ви у 106-й це не знайдете, повноважень щодо шести суддів. Де? Ви ж не знайдете у 106-й? Не знайдете. Але конституцієдавець виписав її і вказав, подивиться там, де структура судової влади. Ольга Володимирівна, ми ж домовилися якось нікого не перебивати. Це перше.

І друге, коли ведеться мова в Законі про Регламент про повноваження, повірте, там іде питання про процедуральні дії, про порядкові дії, який порядок. Це він організовує роботу, коли приходить подання стосовно любого міністра чи міністра оборони, заходить Президент і Голова Верховної Ради, те, що написано, організовує це питання. А тут пропонується, що він не організовує, а переводить з процедуральної в матеріальну основу, він вирішує, він по суті встановлює факт, який буде винесений на оцінку Верховної Ради. Це перше.

І друге. Тим самим Верховна Рада, оцінюючи цей факт вже сама, за дорученням отримується Голови Верховної Ради, приймає рішення, яке є за межами його повноважень. Тому що, я скажу, що Конституційний Суд з приводу і Верховної Ради, і Президента України висловив у чотирьох рішеннях, він ніде навіть і не розриває, пише, що виключно в Конституції обсяг повноважень, об'єм повноважень Верховної Ради і Президента, виключено нормами Конституції. І ми не можемо двинутися туди. І те, що ви кажете, що чуть-чуть ми можемо десь щось вийти, це вже не те, що дискусія...

СОВГИРЯ О.В. Я не говорила такого.



НІМЧЕНКО В.І. Я не вам кажу, я колегам кажу, хто це сказав, що а якщо там чуть-чуть десь що стає, то як там бути. Розумієте, у нас не може бути чуть-чуть ніде, коли ми кажемо за чистоту законопроекту. І через статтю 8 Конституції, що закон повинен підкорятися Конституції у всьому. Це ж не ми придумали, це ж нам конституцієдавець таке поклав і все. Як ми можемо?

От ми закладемо таку практику, нехорошу практику. Те, що ви кажете, що там 16 комітетів сказало, 16 голів, це доцільність, правильно. Доцільність є, в цьому сенсі вести мову про доцільність, це, мабуть, треба щось десь робити, але переводити його фарватер узурпації влади, а тут буде і такий елемент. Тому що від суб'єктивної думки Голови Верховної Ради буде залежати питання формування Кабінету Міністрів. Це раз.

І друге. Почитайте статті 113 і 116, де ви скажете, що виключні повноваження вищого органу, вищого органу виконавчої гілки влади – це формувати, реорганізовувати і організовувати, і припиняти діяльність вищих інститутів влади, яким є теж і міністерство, і інші. І в тому числі кадрова політика – это правообязующая норма для Кабінету Міністрів, от і все. А Голова Верховної Ради, він повинен реалізувати організаційні питання всі, і все, не втручаючись у виконавчу службу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, вже багато було висловлено позицій, ми дуже плідно попрацювали і час витратили на те, щоб, так би мовити, впорядкувати, зрозуміти позицію колег.

Ольга Володимирівна, будь ласка, одна хвилина і переходимо до голосування.

СОВГИРЯ О.В. Одна хвилина. Перед тим, як ми перейдемо до голосування, для того, щоб було все-таки зрозуміло помилковість, позиція, яка була висловлена колегами в частині невідповідності, я скажу, що жодного поділу повноважень на процедурні чи матеріальні не існує. Повноваження, якщо воно визначено, значить воно дає суб'єкту влади певний обсяг прав та

обов'язків. Те, що ви говорите, що у Регламенті визначені якісь процедурні повноваження і вони не такі, які закріплені Конституцією України, це абсолютний фейк і неправда. Це по-перше.

По-друге, не потрібно плутати повноваження Верховної Ради України, які дійсно вичерпно визначаються Конституцією України, і не потрібно плутати повноваження Голови Верховної Ради, які невичерпно визначаються Конституцією України, щодо чого Конституційний Суд України позиції такої відповідної не висловлював. Все.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, є пропозиція підкомітету, вона перша озвучена, вважати законопроект 3499 таким, що не суперечить положенням Конституції. Ставлю її на голосування.

Да, інша пропозиція була – таким, що суперечить. Правильно я розумію, я почув? Вже її озвучили. Сергій Олексійович, ми вже багато...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, я не озвучував її. Як пропозицію, я її не озвучував. Колеги, я хочу ще раз звернути увагу на підстави пропозицію і саму пропозицію.

Колеги, закон головний, Основний Закон – Конституція передбачає вичерпний перелік повноважень. Як сказала тільки що до мене виступаюча, сказала про те, що дійсно у нас не існує повноважень процесуальних, матеріальних, у нас просто повноваження. Якщо слідувати саме цьому твердженню, це також підтверджує правильність нашої позиції, що Конституція визначила виключний перелік повноважень (раз, два, три, чотири).

Щодо Закону про Регламент, в Законі про Регламент відповідна стаття вказала спочатку, що на виконання повноважень, визначених Конституцією, інших повноважень закон не передбачає. Якщо не на виконання повноважень, то, як правильно пан Новіков сказав, якщо не підпадає під ці повноваження, а

вони не підпадають під ці повноваження, відповідно до цього законопроекту, визначені повноваження, немає відповідно в Конституції повноважень у Голови Верховної Ради здійснювати розгляд на відповідність Закону України про інтерпеляцію депутатської вимоги. Більше того, приймати рішення, відмовляти у здійсненні інтерпеляції, застосовувати інтерпеляцію – не має повноважень таких Голова Верховної Ради України згідно Конституції. Це буде вихід за повноваження, передбачені саме Конституцією України.

Тому, колеги, я пропоную друге рішення: визнати положення даного законопроекту такими, що не відповідають Конституції. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, шановні колеги, ми почули. Ще одна пропозиція? Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Повернути в підкомітет на доопрацювання, на повторний розгляд цього питання в підкомітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А що підкомітет може зробити в цій ситуації?

ВЛАСЕНКО С.В. Надати можливість підкомітету ще раз розглянути це питання. Я розумію позицію пані Олі, яка незмінна поки що.

СОВГИРЯ О.В. Пане Серьожа, ми ж домовлялися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, давайте будемо або по прізвищу, або ім'я по батькові.

ВЛАСЕНКО С.В. Вибачте, у мене просто галицька традиція, у нас на Галичині так. Вибачте, якщо вас це ображає, я ще раз приношу щирі вибачення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що кожна людина, я перепрошую, має право, щоб до неї зверталися так, як вона вважає за потрібне.

ВЛАСЕНКО С.В. Я приношу щирі вибачення. Шановна пані представник Верховної Ради у Конституційному Суді, я ще раз кажу, давайте повернемо це питання... Впертість – це не краща людська риса, повірте мені, тим більше у питанні конституційності. Давайте ще раз це питання повернемо в підкомітет, вивчимо його і якщо будуть зняти всі-всі можливі застереження, то тоді винесемо його повторно і проголосуємо. Бо, я ще раз кажу, можна біле називати чорним, можна чорне називати білим, але, якщо Конституція пише, що вичерпні повноваження, то, на жаль, вони вичерпні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Є третя пропозиція і ми її поставимо на голосування, якщо не буде проголосовано більшістю попередні.

Перша пропозиція була, це рекомендація підкомітету, проект рішення: вважати законопроект (№3499) таким, що не суперечить положенням Конституції України. Прошу голосувати.

Хто – за? 11 – за. Хто – проти? Проти – 0. Хто – утримався? 6, я так бачу. Ігор Васильович, я правильно бачу? 6. Дякую. Рішення прийнято.

ДЕМЧЕНКО С.О. Пане голово, якщо дозволите.

НІМЧЕНКО В.І. Є і 6. А нас скільки, 10? Тоді – 10. Ігор, давайте домовимося... Ви ж не ображаєтеся, що я кажу – Ігор? В дробях надо розбираться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, давайте, в мене є пропозиція. З урахуванням того, що я озвучив вже результат голосування "за" і він був, здається, помилковим, прошу переголосувати.

Ще раз. Хто за рішення, вважати цей законопроект 3499 таким, що не суперечить Конституції.

Хто – за? Ще раз, будь ласка, порахуйте. 10? 10 – за. Хто – проти? Проти – 0. Хто – утримався? 6 – утрималося. Рішення прийнято.

Голосувало 16 людей, більшість проголосувала за зазначене рішення.

ДЕМЧЕНКО С.О. Пане голово, у мене є заява відповідна щодо цього голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я зауважу, що у мене буде відповідно окрема думка, яку я надам письмово до даного рішення, відповідно до статті 39 Закону "Про комітети Верховної Ради України".

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олексійович.

Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В. Аналогічно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я перепрошую.

Зараз переходимо до пункту 3 порядку денного, законопроект 2823. Надаю слово народному депутату Роману Бабію. Будь ласка.

БАБІЙ Р.В. Дякую. Шановні колеги, ми приймали рішення по законопроекту 2823, яким рекомендували Верховній Раді його прийняти у другому читанні і в цілому з урахуванням пропозицій і правок. Проте, висловили свої зауваження Головне юридичне управління Верховної Ради України. Тому є пропозиція переглянути наше, прийняте раніше, рішення і

врахувати... По меншій мірі, розглянути пропозиції Головного юридичного управління і я запропоную деякі з них врахувати.

Процедурно, я думаю, нам варто спочатку проголосувати про перегляд цього рішення, причину я назвав перегляду, а потім вже переходити до розгляду по суті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я почув, пан Роман.

Є інша пропозиція, ми з вами можемо працювати на підставі пункту 6 статті 118 Регламенту, це нова норма, ми ще її не застосовували, яка говорить про те, що у разі, якщо висновки юридичної експертизи та редакційного опрацювання містять зауваження до законопроекту, підготовленого до другого читання чи повторного другого читання, головний комітет може розглянути на своєму засіданні пропозиції, поправки членів комітету, підготовлені з урахуванням таких висновків. Ми з вами знаходимося якраз в тій самій процедурі і по тій самій процедурі будемо також розглядати 1220 законопроект.

Тому пропоную вам надати свої поправки або пропозиції. Будь ласка.

БАБІЙ Р.В. Дякую. Перше зауваження Головного управління полягало в тому, що пропонували вони додати у назві законопроекту слова "відрядження суддів та врегулювання інших питань". До речі, табличка є, колеги, і з лівої сторони виділені ті пропозиції, які надані Головним юридичним управлінням, а справа жирним шрифтом виділені ті пропозиції, які я пропоную врахувати. 2823, так. Ще у правій колонці виділений текст є – це дискусійні питання, які пропоную обговорити членам комітету.

Тому до назви пропоную врахувати пропозицію юридичного управління і назвати закон "Щодо відрядження суддів та врегулювання інших питань забезпечення функціонування систем правосуддя у період відсутності уповноваженого складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України".

\_\_\_\_\_. А як було?

БАБІЙ Р.В. Було? Зараз скажу, як було. Було: "Забезпечення функціонування системи правосуддя у період відсутності уповноваженого складу". Тобто вони пропонують, оскільки питання відрядження, то додати ці слова.

Наступне зауваження стосується першого абзацу частини другої, пропонує юридичне управління, з метою уникнення там неоднозначного трактування, можливо, додати слова, що "відрядження на один рік", крім випадків, передбачених абзацом другим цієї частини.

Да, третім – це моя пропозиція, але вона залежить від того, чи прийме комітет наступне зауваження юруправління, чи відхилить його, стосовно можливості відправлення у відрядження суддів вищих спеціалізованих судів. Тому що юруправління висловило застереження проти цього положення, вказуючи на те, що дані суди відсутні у системі судоустрою, відповідно до чинного законодавства. З чим була пов'язана ця норма? З тим, що все-таки є судді цих судів, вони мають відповідний статус, тому пропонувалося врегулювати це питання. Але пропозиція Головного юридичного управління полягає в тому, щоб все-таки виключити цей абзац із законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, тут є зауваження, я думаю, що слухне, тому що питання відрядження воно ж за Законом про судоустрій, воно можливе тільки в межах від однієї інстанції.

БАБІЙ Р.В. І в тому числі одного рівня, а тут пропонується змінювати рівень. Хоча, в принципі, таких судів начебто немає. Власне, от така дискусійна норма, тому в принципі її можна і, скажемо так, вилучити звідси.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В мене є прохання. Давайте таким чином, що ми, в принципі, розповсюдили зауваження Головного юридичного управління,

давайте просто зосередимося на вашій пропозиції. Просто пропозиції, що ви пропонуєте виключити з нашого тексту, який ми вже проголосували, а що змінити.

БАБІЙ Р.В. Тоді я пропоную виключити цей абзац, абзац третьої частини другої щодо відряджень суддів вищих спеціалізованих судів і відповідно у абзаці першому залишити тільки "крім випадків, передбачених абзацом другим цієї частини".

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тоді, є пропозиція по пропозиціях обговорювати, щоб ми просто потім не заплуталися.

Олег Анатолійович.

МАКАРОВ О.А. Я хотів уточнити у автора. Мені здається, що судді вищих спеціалізованих судів – це мова йшла про те, що зараз якось працевлаштувати тих людей. Ми не хочемо їх працевлаштувати?

БАБІЙ Р.В. Там багато дуже дискусійних питань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми хочемо їх працевлаштувати, ідея була дуже справедлива, щось зробити дійсно з колегами, які тут не можуть. Але відрядити їх.

\_\_\_\_\_ . Вони працевлаштовані, кого ви збираєтеся працевлаштувати?

БАБІЙ Р.В. Скажемо так, вони дійсно отримують зарплату.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, вони отримують, це вони здійснюють правосуддя.



ДЕМЧЕНКО С.О. Давайте якось з повагою до суддів. Кого ми працевлаштовуємо? Вони працевлаштовані на сьогоднішній день. Просто є відповідні перепони здійснювати повноваження, своє правосуддя відправляти, вони пов'язані з минулим складом Ради, я не знаю, всієї чи частини, яка проголосувала відповідний закон, який визнаний у Конституційному Суді не конституційним положення. Що зробила Верховна Рада? Взяла і ліквідувала Верховний Суд України, а з вищими спеціалізованими судами ще не вирішила.

Колеги, ще раз звертаю увагу, ця проблема існує дуже довго. Ми з початку цього року намагаємося її вирішити, треба її вирішувати, а не говорити про те, що хтось не працевлаштований, всі працевлаштовані. Але давайте ці перепони вберемо, що перепони існують для відправлення правосуддя дійсно особам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, мова йде про те, що відрядження таких суддів в суди нижчої інстанції, воно суперечить Закону про судоустрій.

ДЕМЧЕНКО С.О. Сто відсотків ви правильно кажете і Закону про судоустрій і Конституції буде суперечити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропозиція є все ж таки цю норму зараз прибрати.

ДЕМЧЕНКО С.О. Прямо в рішенні Конституційного Суду це зазначено. Дякую. Я з вами погоджуюся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді давайте, є пропозиція проголосувати за цю пропозицію.

БАБІЙ Р.В. Дивіться, тут 11 всього пропозицій, не так багато. Ми вже ряд пройшли. Може, тоді кожну з цих 11 проголосуємо? Тобто перша стосується назви. *(Загальна дискусія)*

НІМЧЕНКО В.І. Я вибачаюся, наскільки я пам'ятаю, коли ми обговорювали це запитання, ці всі питання були, ці всі питання ми обмовляли і казали – нижча ланка, що ми робимо. Ні, ми проголосували і маємо.

БАБІЙ Р.В. Ми можемо зараз це впорядкувати, чим ми і займаємося.

НІМЧЕНКО В.І. Я ж і кажу, щоб ми більше так не упорядковували те, що зараз було перед цим і будемо ми і це упорядковувати, пам'ятаєте мене.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович. Да, будь ласка.

БАБІЙ Р.В. То я пропоную тоді попередні, які я озвучив, теж проголосувати, там всього 11 пропозицій, щодо назви законопроекту, пропоную пристати на пропозицію юридичного управління і сформулювати таким чином, як викладено у правій колонці таблиці.

Да, вони однакові. Вони різні у порівнянні з тим, що ми прийняли рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді давайте я зачитую під стенограму. Тобто є пропозиція, назву закону викласти у наступній редакції: "Закон України про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" щодо відрядження суддів та врегулювання інших питань забезпечення функціонування системи правосуддя в період відсутності уповноваженого складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України". Прошу голосувати.

Хто – за? 13 – за. Хто – проти?

Це комітетська правка, це всі будуть комітетські правки.

Хто – проти? 0. Утримались? 1.

Зараз нас скільки, 14 в залі? Тобто нам треба швидше працювати.

Наступна пропозиція, будь ласка.

БАБІЙ Р.В. Наступна стосується абзацу першого частини другої статті 55. Теж прошу врахувати пропозицію Головного управління. І зачитую абзац перший частини другої: "Відрядження судді до іншого суду того самого рівня і спеціалізації здійснюється на строк, що визначається Вищою радою правосуддя, але не більше ніж на один рік, крім випадків, передбачених абзацом другим цієї частини".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу голосувати.

Хто – за? 13 – за. Проти? 0. Утримались? Утримався – 1. Дякую. Рішення прийнято.

Будь ласка, наступна.

БАБІЙ Р.В. Наступна пропозиція пропонується вилучити абзац третій частини другої статті 55. Власне, цитувати немає чого. Вилучити цей абзац там, де йде мова про...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Те, що починається словами "у зв'язку з неможливістю".

БАБІЙ Р.В. "У зв'язку з неможливістю...", і до кінця абзацу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Прошу голосувати. Хто за вилучення цього абзацу?

Я так бачу, 13 – за. Проти? 0. Утримався – 1. Рішення прийнято.

Да, будь ласка, наступна.

БАБІЙ Р.В. Наступна. Наступний абзац цієї частини. Пропонується врахувати зауваження юруправління і з врахуванням цього абзац буде звучати таким чином: "Вища рада правосуддя на підставі подання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України може ухвалити рішення про дострокове закінчення відрядження судді, якщо обставини, що були підставою відрядження судді, припинилися, про що повідомляється суддя".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, наступні два абзаци – це будуть вилучатись чи...?

БАБІЙ Р.В. Наступні два абзаци я пропоную не враховувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все. Тоді голосуємо за те, що зараз під стенограму процитували.

Хто – за? 13. Проти? 0. Утримався? 1. Рішення прийнято.

Наскільки я розумію, далі пропонується прибрати два абзаци.

БАБІЙ Р.В. Це пропозиція була юруправління. Але, на моє переконання, воно не потребує відображення в законі. Тут йде мова про те, що суддя може відкликати згоду на відрядження до того, як його відрядять до суду. Але це і так зрозуміло, що якщо на момент рішення про відрядження не буде згоди, вона буде відкликана, не може ВРП прийняти рішення про його відрядження.

Так само Головне управління пропонує надати судді, який перебуває у відрядженні, можливість відкликати згоду на його відрядження. Знову ж таки, на мою думку, це призведе до, скажемо так, нестабільності, тобто суддя відправлений у відрядження, через місяць він, скажемо так, передумав, незалежно від причин, і відкликається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правильно я розумію, що пропозиція – нічого не змінювати?

БАБІЙ Р.В. Не змінювати, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Василь Іванович, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Він туди їде, не має ні хати, нічого, ні соціального захисту і все інше. Зараз працює півтори тисячі так суддів. Візьміть вивчіть. У нього буде таке право, що він приїхав сюди працювати згідно домовленості, яка була, приїхав, у нього ні кола, ні двора, друзя. І він буде як той офіцер Збройних Сил, коли кидають по приказу міністра оборони. Тому давайте тут, бачите, ви кажете, тут пишеться – "та з моменту", а далі пишеться – "за умови". А якщо склалися умови, що він не може? А якщо він захворів і він їздити туди не може?

БАБІЙ Р.В. Якщо він захворів, він був на лікарняному відповідно і не буде відправляти правосуддя.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, подивіться, ближче до народу.

БАБІЙ Р.В. Ці абзаци суттєво не впливають на концепцію законопроекту.

НІМЧЕНКО В.І. Це друга справа.

БАБІЙ Р.В. Суттєво не впливають на концепцію законопроекту. Тому, якщо вони тут будуть, концепція не зруйнується.

НІМЧЕНКО В.І. Правосуддя, как и восток, – дело тонкое.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Таким чином, пропозиція, чи включати ці абзаци чи ні?

БАБІЙ Р.В. Пропоную членам комітету визначитись голосуванням, ці два абзаци пов'язані. Якщо... Вони не руйнують концепцію законопроекту.

ВЛАСЕНКО С.В. У мене питання. А хто, якщо ми зараз визначасьмо з чимось, хто вносить ці правки?

\_\_\_\_\_ . Комітет.

ВЛАСЕНКО С.В. Так комітет поки що не вніс цю правку як комітетську.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ця правка вноситься членами комітету на підставі статті 118 Закону про Регламент. Я вже цитував.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голову, ні-ні, я ж не про це. Пане голову, просто пан Бабій говорить зараз про інше: що, люди, я не знаю, чи треба це підтримувати, чи не треба, давайте ми проголосуємо, чи треба це підтримувати. Ну, у мене тоді просте питання: хто ініціює, щоб це підтримати, якщо пан Бабій цього не ініціює? За що ви голосуєте зараз?

БАБІЙ Р.В. Я зрозумів. Я не ініціюю. Якщо Василь Іванович хоче ініціювати, будь ласка.

*(Загальна дискусія)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юридичне управління не може ініціювати.

Тоді наступний абзац, пане Романе.

БАБІЙ Р.В. Наступне – останній абзац цієї статті. Я пропоную врахувати зауваження Юридичного управління і викласти цей абзац в такій редакції: "Суддя, строк відрядження якого закінчився або стосовно якого Вищою радою правосуддя ухвалено рішення про дострокове закінчення відрядження судді, повертається на роботу до суду, з якого був відряджений. В такому разі визначення нового судді (колегиї суддів) для розгляду справ, які знаходилися на розгляді в суді та не розглянуті ним по суті, здійснюється Єдиною судовою інформаційно-телекомунікаційною системою в порядку, визначеному процесуальним законом".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу голосувати. Хто – за? Порахували, а то у нас депутати виходять, заходять. *(Загальна дискусія)*

\_\_\_\_\_. Вы уверены в том, что это правильно?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, це спеціальна процедура, ми зараз розглядаємо зауваження Головного юридичного управління. Ми можемо зараз глянути ці пропозиції.

\_\_\_\_\_. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, в будь-якому випадку, в принципі, ми можемо переглянути рішення нашого комітету, але ми просто пішли за новою процедурою і будемо її, так сказати, апробировать.

Будь ласка, Олег Анатолійович.

МАКАРОВ О.А. Колеги, а хтось є з ГНЕУ тут, немає? З ГНЕУ ніхто не присутній?

\_\_\_\_\_. Це юридичне управління.

МАКАРОВ О.А. А, це юридичне. А з юридичного хтось є?

Я хочу звернути увагу, що коли юридичне управління нам надає рекомендацію, як, наприклад, в назві, хоча також це редакційно, бо назва ж не регулює норми поведінки. Тобто звертає увагу на якусь помилку, яку, якщо ми проголосуємо, то ця помилка не дозволить або створить якусь суперечність з іншою статтею, або з іншим законом, ця правка, яку ми внесли, або унеможливить виконання цього закону, і ми завжди дякуємо юридичному управлінню за такі правки. В даному випадку юридичне управління раптом стало законотворцем. Тобто це останнє, що ми проголосували, і я також, бо норма що в такому разі визначення нового судді здійснюється відповідно до закону фактично, це зрозуміло і так. І якби хтось з юридичного управління був би депутатом або помічником депутата і своєму депутатові порекомендував, цю норму можна було б внести на друге читання. А в даному випадку я вважаю, що вже проголосували, так буде кращий, дійсно, закон. Але треба якось нам з юридичним управлінням вибудувати роботу так, щоб вони після двох читань наших нам надавали поради, як покращити закон. Не виправити там помилку якусь, яку ми допустили, ми можемо допускати, а вони просто дають редакційний тексти, як нам краще цей текст проголосувати. Ну, зараз ми вже пішли по цій процедурі, але давайте на майбутнє якось домовимося з Михайлом Олексійовичем, що тоді або на більш ранній стадії нехай дає спеціалістів, або тоді вже оці редакційні правки, які ні на що не впливають, вже не подає тоді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Анатолійович, дякую.

Ми ще паралельно йшли і по 1220 законопроекту, там багато у них було зауважень. Але багато зауважень в процесі діалогу було знято ними, тобто вони зрозуміли, що щось можна буде владнати шляхом техніко-юридичних правок вже після голосування в другому читанні, щось ми там зрозуміли, що



треба поправити зараз. Тобто будемо в такому постійному діалозі, я думаю, що якимось чином владнаємо цю співпрацю.

Павло Васильович, будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. Я хочу також доповнити те, що, дійсно, самі питання, які тільки що ми проголосували, тут треба розуміти, що це загальний порядок, він і так використовується у всіх судах. Тобто чи, дійсно, нам потрібно, ми можемо цю процедуру в цьому законі ще роздути до повністю букв и запятих, які є в інших законах. Але якщо ми знаємо як юристи, як правники, які працювали і представляли інтереси в судах, що без цієї норми, про яку ми зараз голосуємо, ці справи так і розподіляються. Тобто навіщо нам ускладнювати цей закон такою нормою?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми можемо залишити. Нам нічого не заважає зараз переголосувати власне рішення, якщо ви вважаєте, що ця норма є зайвою, вона, так сказати, отягощає цей закон.

*(Загальна дискусія)*

МАКАРОВ О.А. Колеги, почекайте. З цією нормою, з цією нормою, мабуть, закон буде трошечки краще виглядати. Не страшно, про всяк випадок ми зараз убезпечимо від того, що якийсь суддя, а точніше голова суду вирішить, що тепер він може сам розписати, протлумачити якимось по-іншому закон, про всяк випадок. Я говорив не про те, що це погана норма, я говорив про те, що вже на цій стадії юридичне управління подавати пропозиції на покращення абсолютно... Ми так всі закони будемо в три читання приймати в нашому комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я погоджуюсь, Олег Анатолійович, погоджуюсь.  
Дякую.

НІМЧЕНКО В.І. Олег, по принципу: совершенству, как и наглости нет  
предела.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція далі продовжувати.

БАБІЙ Р.В. Дійсно, у нас тут, крім редакційних правок, є ще ті штуки,  
які...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, ми проголосували її.

БАБІЙ Р.В. ... які, дійсно, потрібно врахувати і виправити. Але якщо ми  
вже за це взялися, то почали враховувати і такі редакційні речі.

Тому наступна пропозиція моя за наслідками вивчення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. "Прикінцеві та перехідні положення".

БАБІЙ Р.В. Да, "Прикінцеві та перехідні положення". Пункт, підпункт,  
вірніше, 1 пункту 2 "Прикінцевих та перехідних положень" викласти в такій  
редакції: "Відрядження судді до іншого суду того самого рівня і спеціалізації  
та про дострокове закінчення відрядження судді".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Прошу голосувати.

Хто – за? 12 – за. Хто – проти? Утримались? 2. Дякую. Рішення  
прийнято.

Наступна пропозиція.

БАБІЙ Р.В. Наступна пропозиція стосується викладення підпункту 2 пункту 2 "Прикінцевих та перехідних положень" в наступній редакції: "Переведення судді відповідно до Закону України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України", а в разі закінчення у такого судді п'ятирічного строку повноважень – внесення Президенту України подання про призначення на посаду судді до суду, визначеного в рекомендації Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про переведення, якщо до набрання чинності цим законом такий суддя пройшов кваліфікаційне оцінювання в порядку, передбаченому законом".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Прошу голосувати.

Хто – за? Скільки голосів? 12 – за. Хто – проти? 0. Утримались? 2.  
Дякую.

Наступна пропозиція, будь ласка.

БАБІЙ Р.В. Наступна пропозиція стосується підпункту 3 пункту 2 "Прикінцевих та перехідних положень" законопроекту. Пропонується викласти її в такій редакції: "Внесення Президенту України подання про призначення на посаду судді, повноваження якого припинилися у зв'язку із закінченням строку, на який його було призначено, якщо до набрання чинності цим законом колегією Вищої кваліфікаційної комісії суддів України було визнано суддю таким, що відповідає займаній посаді".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу голосувати. Хто за цю поправку? 12 – за. Проти? 0. Утримались? 2. Дякую.

Наступна пропозиція.

БАБІЙ Р.В. Наступна пропозиція. Пропонується виключити підпункт 4 пункту 2 "Прикінцевих та перехідних положень" з відповідною зміною

нумерації подальших підпунктів. Це стосується того, що ми голосували раніше щодо суддів спеціалізованих судів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто пропозиція виключити. Хто за цю пропозицію, за цю поправку, прошу голосувати.

Хто – за? 13 – за. Проти? 0. Утримались? 1 – утримався. Дякую.

БАБІЙ Р.В. І остання пропозиція. Підпункт 5 пункту 2 "Прикінцевих та перехідних положень": "Внесення Президенту України подання про призначення судді у відставці до суду тієї самої спеціалізації та не вищого рівня (крім Верховного Суду) на підставі заяви такого судді, якщо до набрання чинності цим законом такий суддя пройшов кваліфікаційне оцінювання в порядку, передбаченому законом".

Йде мова про так званих суддів у відставці і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але тільки тих, що пройшли, встигли пройти кваліфікаційне оцінювання.

БАБІЙ Р.В. Так, ті, що не пішли у відставку до кваліфікаційного оцінювання, як у нас часто робилось, а лише тих, які пройшли кваліфікаційне оцінювання, набрали певну кількість балів, але за рейтингом вони не потрапили до суду.

НІМЧЕНКО В.І. А як бути з тими суддями, які не пішли у відставку, можна почути? Не пішли, ви знаєте, що це не одна сотня таких. *(Не чути)*

Тут виключений Верховний Суд взагалі.

\_\_\_\_\_. Що ви маєте на увазі, які не пішли у відставку?

НІМЧЕНКО В.І. Ну, йдеться про прийом на роботу суддів вже у відставці. Судді вже у відставці, прийом на роботу. Якщо вони проходили

кваліфікацію, комісію, але тоді пішли у відставку, так я розумію? А є ж, які не пішли у відставку, так і зависли. Пройшли ту кваліфікацію, так і зависли. Хіба що, таких нема? Чого ми тут виділяємо, ми не наплутаємо там? Вони тоді пройшли, эти все экзамены пройшли і вже 3 роки вони висять, Президент їх не назначає. Це йде питання, хто в першій інстанції. Тут же вони закладені чи ні? А хто? Судді у відставці, які пішли, можуть іти в судді, а ті, які є на сьогоднішній день, вони ж не працюють.

\_\_\_\_\_ . Вони працюють.

НИМЧЕНКО В.І. Їх заставляють іще раз проходити всіх кваліфікацій і екзамені ці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Колеги, да, дійсно, питання є. Але зараз для того, щоб ми вже не виходили дуже сильно за межі нашого, проголосованого нами, законопроекту.

Пропозиція була викласти пункт 5 в новій редакції, яка була тільки що озвучена народним депутатом Бабієм за його пропозицією. Прошу голосувати.

Хто – за? 13 – за. Хто – проти? 0. Утримались? 1. Рішення прийнято.

Тоді прошу, зараз ставлю на голосування наступне рішення, висновок комітету: доповнити порівняльну таблицю до законопроекту 2823, врахувавши правки, подані народним депутатом Бабієм, які підтримані комітетом.

Прошу проголосувати за це рішення. Хто – за? 12 – за. Хто – проти? 0. Утримались? 1. Дякую. Рішення прийнято.

*(Загальна дискусія)*

\_\_\_\_\_ . Колеги, зверніть увагу, просто ми зараз з вами застосували в перший раз норму, яка була нами колись проголосована на початку цього року, розумієте. Вона була в законопроекті ця норма, який

стосувався внесення змін до Регламенту щодо вдосконалення електронної форми законодавчого процесу, де суть цієї назви і суть тієї норми, яку ми застосовували. Просто ця норма мене трошки здивувала вона. Чому? Тому що там немає визначеності ані строків, ані всього іншого. А внаслідок цього, якщо немає строків, то ми маємо застосовувати строки, які інші передбачені в Регламенті.

І якщо ми в даному випадку за аналогією вважаємо, що це правки народного депутата внаслідок застосування відповідного положення цієї статті, то на подання цих правок має застосовуватися до них має той самий термін, що і до звичайних правок. Ми не можемо ставити якісь привілеї для окремих депутатів чи для якихось окремих випадків.

Ну, це на мою думку, я не знаю, можливо, зі мною хтось погодиться, хтось ні, але я вважаю, що тут є дуже багато питань, пов'язаних з тим, що ми порушуємо Регламент, застосовуючи відповідну частину поза строками. Це чому я не голосував, я вам просто... Я щодо самих правок можу сперечатися або не сперечатися, але щодо процедури, мені кається, що ми її порушили в цьому питанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. По факту всі ці правки вони будуть вважатися правками комітетськими, тому що прийняв комітет.

\_\_\_\_\_. Там немає такого, там немає комітетських, поняття такого немає "комітетські правки".

\_\_\_\_\_. *(Не чути)*

\_\_\_\_\_. Там в Регламенті це не комітетські правки, це пропозиції членів комітету. Це не комітетські правки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропозиції членів комітету. Я розумію, пропозиції членів комітету, так воно і є. Зараз була пропозиція члена комітету, ми її врахували.

\_\_\_\_\_. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропозиції (поправки) членів комітету. І ця норма стосується, якщо містяться зауваження до законопроекту, підготовленого до другого читання чи повторного другого читання. Ну, спробуємо застосувати цю модель.

Шановні колеги, дякую. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання. Наступне питання – це попередній розгляд проекту Закону про внесення змін до Цивільного та Господарського кодексів України щодо приведення у відповідність до законодавства Європейського Союзу в частині вимог до торгівлі на внутрішньому ринку (реєстраційний номер 2529). Автор – народний депутат Дануца.

До нас надійшов лист від народного депутата, в якому він просить перенести розгляд цього питання. Я думаю, що з повагою до народного депутата, якщо він хоче сам, із задоволенням перенесемо на наступний раз.

Тоді переходжу до наступного питання порядку денного. Я пропоную зараз пункти порядку денного 4, 5 і 6 об'єднати і розглянути разом, тому що вони всі стосуються одного і того ж предмету регулювання – це регулювання третейських судів. Це попередній розгляд, тому я не хочу входити в деталі. Є просто пропозиція така. Якщо ми проголосуємо за включення до порядку денного, потім на базі відповідного підкомітету будемо опрацьовувати, залучати всіх зацікавлених сторін, тому що до нас надходить багато листів, багато зауважень і це будемо робити вже в такому відкритому режимі, коли буде знятий карантин. Тому є пропозиція без обговорення це питання можемо

проголосувати про включення до порядку денного. По кожному окремо проголосуємо.

Законопроект №3045-1. Про включення до порядку денного. Прошу голосувати.

Хто – за? Одноголосно? Ні. 13 – за.

Я перепрошую, давайте ще раз. Я прошу рахувати коректно. Давайте так, тому що ми ж не можемо переголосувати.

Голос вийшов, тому да.

ДЕМЧЕНКО С.О. А оці всі законопроекти вони пов'язані один з одним чи ні?

*(Загальна дискусія)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, перший 3045-1 був внесений як альтернативний до того, який був внесеним Кабінетом Міністрів України. Потім він вважався відкликаним Кабінетом Міністрів. Зараз Кабінет Міністрів вніс 3411, в принципі, такий самий. І до нього народний депутат Дирдін подав альтернативний, але СЕДО його зареєструвало як окремий законопроект. Тому ми зачекали 14 днів після 3460, але будемо опрацьовувати всі разом для того, щоб...

Да, будь ласка.

\_\_\_\_\_. З приводу того, так як ми будемо враховувати от наступні 3411 і 3460? Вони ж по суті альтернативні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, але нам нічого не заважає потім обрати з вами той законопроект, який ми будемо вважати найбільш коректним.



\_\_\_\_\_ . Ми з ними будемо працювати, як з основним і альтернативним чи...?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми просто можемо, нам закон не забороняє просто працювати із законопроектами паралельно, які стосуються того самого предмету регулювання, а далі просто визначимося шляхом голосування, який ми можемо залишити, а два інших, наприклад, будемо пропонувати там на доопрацювання. Я просто пропоную це зробити все ж таки комітетом разом, тому що ці законопроекти вони стосуються важливої дуже теми просто для розвитку нашої системи альтернативного розгляду спорів. Ми ж можемо це просто врегулювати між собою, якщо буде консенсус, підтримати один із законопроектів та взяти щось з інших законопроектів, це ж можливо зробити або в режимі правок, або навіть потім робити законопроект депутатський.

\_\_\_\_\_ . Я зрозумів. Я зрозумів. Дякую.

Я поясню, чому питаю. Тому що існування основного і альтернативного законопроекту дає нам право видати законопроект з позначкою "д", тобто...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, це також, це також варіант, це також варіант, до якого ми можемо прийти після того, як опрацюємо.

\_\_\_\_\_ . В ті самі строки, да. Ну, проект Дирдіна якраз був поданий у той строк, який після...

\_\_\_\_\_ . Якщо два тижні закінчились для подання законопроекту, ти не можеш вже новий подати, в тому числі і комітетський.

\_\_\_\_\_ . Тобто ми доопрацьований вже, наскільки я розумію...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є пропозиція всі три законопроекти включити до порядку денного.

НІМЧЕНКО В.І. А там розберемось.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, давайте для того, щоб ми зараз не витрачали час.

Ставлю на голосування законопроект №3045-1. Ще раз давайте проголосуємо, щоб порахувати голоси.

Хто за включення цього законопроекту до порядку денного? 12. Проти? 0. Утримались? Утримався – 1. Дякую. Рішення прийнято.

Ставлю на голосування питання про включення до порядку денного законопроекту № 3411. Прошу голосувати.

Хто – за? 12 – за. Хто – проти? 0. Утримався? 1. Дякую.

І наступне питання. Ставлю на голосування питання про включення до порядку денного законопроекту №3460. Прошу голосувати.

ДИРДІН М.Є. Я можу голосувати чи не можу голосувати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А чому ж ні – ви ж автор.

ДИРДІН М.Є. Просто, щоб не було конфлікту інтересів,

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та який конфлікт інтересів? Якщо автор не буде голосувати, то я думаю, що в цього законопроекту немає шансів. *(Загальна дискусія)*

Хто – за? Давайте, колеги, хто – за? 12 – за. Проти? 0. Утримався? 1. Дякую. Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – це розгляд проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про політичні партії в Україні" щодо врегулювання питання права політичних партій надавати фінансову та іншу

матеріальну (майнову) допомогу закладам охорони здоров'я для забезпечення медичних заходів, спрямованих на боротьбу із поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 (реєстраційний номер 3478). Автор – народний депутат Корнієнко та інші.

Ми отримали лист народного депутата Корнієнка, він просив розглядати за його відсутності, тому що він зайнятий зараз також в іншому комітеті.

Я прошу доповісти голову підкомітету, народного депутата Фріса Ігоря Павловича. Будь ласка.

ФРІС І.П. Дякую, пане голову. Я думаю, що всі члени комітету, в принципі, ознайомлені з тою ідеєю, з якою Олександр Корнієнко і інші народні депутати вийшли до депутатів Верховної Ради.

На сьогоднішній день ми маємо певне фінансування політичних партій і певну неузгодженість або відсутність відповідних прав політичних партій витратити кошти, отримані з державного бюджету ні на що інше, окрім на здійснення політичної діяльності.

Є бачення, необхідність і відповідно до пояснювальної записки законопроекту якраз метою завдання прийняття цього законопроекту є надання однозначної правової можливості політичним партіям здійснювати повноваження власника щодо майна, в тому числі коштів, що є власністю політичної партії (а вони стають власністю політичної партії ці кошти, коли вони вже обліковуються на рахунку партії), задля надання фінансової та іншої матеріально-майнової допомоги медичним закладам державної або комунальної форми власності з метою здійснення цими медичними закладами заходів щодо запобігання виникненню та поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

Сьогодні перед засіданням комітету нами було проведено засідання підкомітету, відповідно до якого більшістю голосів, в принципі, було рекомендовано комітету Верховної Ради прийняти відповідний висновок щодо рекомендацій Верховній Раді України включити до порядку денного

третьої сесії Верховної Ради дев'ятого скликання проект Закону про внесення змін до Закону України "Про політичні партії в Україні" щодо врегулювання питання права політичних партій надавати фінансову та іншу матеріально-майнову допомогу закладам охорони здоров'я для забезпечення медичних заходів, спрямованих на боротьбу із поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 (реєстраційний номер 3478) (від 14 травня 20-го року) (поданий народним депутатом України та іншими народними депутатами) та за результатами розгляду в першому читання прийняти за основу. Доповідачем від комітету з цього питання на пленарному засіданні призначити голову підкомітету Фріса Ігоря Павловича.

Одночасно з цим хочу зауважити, що були висловлені думки членами підкомітету про те, що в той чи інший спосіб, ця можливість може вважатися певним підкупом зі сторони політичних партій перед виборами така ситуація щодо надання відповідних коштів.

Але опять таки ми, обговоривши з колегами, дійшли до певного розуміння, що це не буде персоніфікована якась майнова вигода, яка комусь буде належати, а все ж таки будуть профінансовані, на вибір політичної партії, передані відповідні кошти в якості благодійної допомоги медичним закладам, які будуть витратити ці кошти безпосередньо саме на цих хворих, які хворіють даною хворобою. І це абсолютно буде, напевно, правильно в тій ситуації, в якій зараз перебуває країна, і в той чи інший спосіб, в який ми зможемо допомогти людям.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже Ігорю Павловичу.

Сергій Володимирович, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане голову. Не маючи заперечень щодо неконституційності цього законопроекту, а відтак, не ставлячи під

сумнів можливості включення цього законопроекту до порядку денного, я хотів би зауважити.

По-перше, державне фінансування політичних партій, його ідеологія була, щоб політичні партії не були залежними від олігархів, від якихось зовнішніх впливів. А щоб держава, забезпечуючи певні витрати політичних партій, які подолали тривідсотковий бар'єр, а також потрапили до парламенту, щоб вони могли в незалежній від зовнішнього впливу спосіб здійснювати свою політичну діяльність. А точно не робити вигляд, що вони комусь жертвують ці кошти. Тим більше, в той самий момент, коли найбільша політична партія сьогодні орендує безоплатно той центр, де вони знаходяться, в що я не вірю - це фальшивка, що не утримує жодної людини в центральному апараті штабу, я не вірю в це – це фальшивка.

Тому я ще раз підкреслюю, цей закон, на моє глибоке переконання, є абсолютно популістичним для того, щоб провести рекламу власної політичної сили за державний кошт, і більше ні про що цей закон. Цей закон не має ніякого відношення ні до підтримки складної ситуації, яка є в країні, ні тим більше для підтримки людей. А гордо сказати, що ми свої кошти тут перераховуємо комусь, а я кажу ще раз, але при цьому фінансовому звіті партії стоять всюди прочерки, жодної партійної організації не фінансується на місцях, жодних офісів не фінансується, жодних людей в центральному апараті не фінансується, але всі гроші ми передаємо. Це означає, що ця політична сила фінансується за рахунок "чорних грошей", бо інакшої логіки немає. От про це я хотів би зазначити, не ставлячи під сумнів, конституційність цього закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Ігорь Павлович, будь ласка.

ФРІС І.П. Єдине, що я хотів додати, Сергій Володимирович, там не всі гроші стоїть питання, а на вибір політичної партії, вони можуть визначати певну суму грошей, які вони будуть передавати в якості благодійної допомоги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, що таке політична діяльність? Скажіть, будь ласка, для забезпечення здоров'я і економічного базису, для попередження коронавірусу – це що не політична діяльність? Це що не політична діяльність? Тоді скажіть, що таке політика, якщо несконцентрована економіка? Дайте мені відповідь. І я погоджуюсь з Сергієм, що це дійсно тут закладений популізм і не більше. Це перше.

І друге. Любе рішення, ви ж знаєте, що і громадська організація, і політична партія, вона недержавна організація, а громадська організація вони вирішують питання і це співпадає із забезпечення медичних заходів. По поводу охорони здоров'я – це є політичне рішення партії, вона може приймати і перераховувати ці гроші.

До речі, якщо ви не знаєте, то наша політична сила взагалі отримала від цих грошей і сказала перерахувати їх у централізовано у фонд. Але нас не послушали, але ми відмовились від них.

І, по-друге, якщо ви подивитесь, дуже розпливчато, це на свій розсуд буде вирішувати: якій чи лікарні, чи якомусь закладу, чи інституту. Це що? То хай тоді створюють єдиний фонд. Єдиний фонд розпорядника кошторису і все, і це і буде політика. А все інше, то я вам скажу, що це дійсно є популізм.

ГОЛОВУЮЧИЙ Дякую, Василь Іванович.

Тут кожний має право, безумовно, на висловлення позиції.

Олег Анатолійович хотів чи ні? Будь ласка.

МАКАРОВ О.А. Кошти, які отримує політична партія від держави мають цільове призначення і мають витратитися на заходи, передбачені законом для статутної діяльності. Тобто мені важко уявити собі, політична партія має якісь осередки, орендує майно, платить зарплату своїм

співробітникам, потім перераховує кошти чи відмовляється. А що відбувається з цими співробітниками, з орендою, хто за це платить? Тобто якась історія, яка вивертає повністю закон.

Закон полягає в тому, щоб люди, по-перше, не брали кошти в олігархів, не брали якісь там "чорні кошти". І по-друге, по-білому використовували кошти на заробітні плати, на оренду. Якщо ми дозволяємо ці кошти використовувати на щось інше, то, власне, не досягається мета закону.

Я не розумію, а без цього закону, без прийняття цього закону у нас якісь нелегальні дії "Слуга народу" тоді вчинили? Вони ж там щось перерахували кудись кошти чи просто відмовилися?

\_\_\_\_\_. Нікуди нічого не перерахував.

МАКАРОВ О.А. Просто відмовилися, да? Тобто зараз можна відмовитися від фінансування, а мета закону – отримати і від свого імені перерахувати? Чесно скажу, дуже воно погано виглядає навіть для ініціаторів.

Тому я не хотів би це включати в порядок денний і вам би не рекомендував, бо зараз щось... Мету поставили одну, а досягнете зовсім іншу мету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Павло Васильович.

ПАВЛІШ П.В. Це ж я так розумію, справа якраз в тому, що відмовитися можна вже наперед, тобто за інші, а це питання стоїть у I-II кварталі, наскільки я розумію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цей законопроект діє до 31 грудня 2020 року – це норма тимчасова.

Да, будь ласка, Іван Романович.

КАЛАУР І.Р. Шановні колеги, Ігор Фріс правильно сказав, мова йде не про всі кошти, які отримала політична партія. Мова йде про ті залишкові кошти, які залишились після того, як була проплачена орендна плата, були виплачені інші обов'язкові платежі. І, щоб ті кошти просто не засіли десь на рахунках, їх можна було б використати для благодійної діяльності, яку здійснює політична партія.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, була пропозиція озвучена головою підкомітету. Тобто включити до порядку денного та рекомендувати прийняти за основу.

Чи є інші пропозиції? Тоді...

НІМЧЕНКО В.І. Єсть – не включати до порядку денного.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція не включати до порядку денного?

ВЛАСЕНКО С.В. Ні, поки що включити до порядку денного була.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перша пропозиція була включити до порядку денного і за основу. Інша пропозиція була просто включити до порядку денного, ви її озвучили. Правильно я розумію?

\_\_\_\_\_. ГНЕУ написало висновок – без включення у порядок денний, да? Так можна?

ВЛАСЕНКО С.В. Повернути без включення, але для цього потрібні підстави, якщо є підстави, то давайте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Третя пропозиція була не включати в порядок денний.



НІМЧЕНКО В.І. Не включати.

ВЛАСЕНКО С.В. Тоді я з вашого дозволу свою пропозицію знімаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто у нас дві пропозиції. Дякую, за те, що ми будемо голосувати тільки два рази.

Включити до порядку денного і прийняти за основу. І інша пропозиція – не включати до порядку денного. Добре.

Ставлю на голосування першу пропозицію підкомітету включити законопроект номер 3478 до порядку денного та рекомендувати прийняти його за основу.

Прошу голосувати, хто – за? 11 – за. (Може, десять з половиною, але все ж таки 11). Хто – проти, будь ласка? 0. Утримались? 3. Рішення прийнято. Дякую.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це в нас перше читання, це законопроект: проект Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" щодо кількісного складу суддів Великої Палати Верховного Суду (реєстраційний номер 2462), поданий народним депутатом Бабієм.

ПАВЛІШ П.В. У нас відкликаний він.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, нам треба прийняти формальне рішення і він є відкликаним.

Павло Васильович, коротко.

ПАВЛІШ П.В. Дійсно, даний законопроект 2462 автором законопроект відкликаний. Тому прошу не розглядати його на комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рекомендувати його зняти з розгляду. Я думаю, що не потребує обговорення.

Прошу голосувати за цю пропозицію: зняти з розгляду законопроект номер 2462.

Хто – за? Скільки? 14 – за. Проти? 0. Утримались? 0. Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України щодо скорочення строків розгляду судом справ, пов'язаних із захистом прав дітей, та вдосконалення порядку розгляду справ окремого провадження (реєстраційний номер 3386) (внесений Кабінетом Міністрів України).

Просто хочу нагадати, що ми на попередньому засіданні, в принципі, обговорювали вже цей законопроект і було таке, я так розумію, більш-менш консенсусне рішення його також рекомендувати повернути до комітету для того, щоб ми його опрацьовували спільно з законопроектом номер 3206. Чи потребує обговорення, чи можемо проголосувати?

Да, давайте тоді ставлю на голосування. Зараз я знайду формулювання.

НІМЧЕНКО В.І. Да, ми віримо вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щоб під стенограму.

Наступне рішення пропонується: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України щодо скорочення строків розгляду судом справ, пов'язаних із захистом прав дітей, та вдосконалення порядку розгляду справ окремого провадження (реєстраційний номер 3386) (поданий Кабінетом Міністрів України) направити до комітету з питань правової політики для підготовки на повторне перше читання.

Доповідачем від комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України пропоную запропонувати співголову підкомітету Павліша Павла Васильовича.

Прошу голосувати, хто за це рішення. 14 – за. Рішення прийнято одногосно.

Так наступне питання порядку денного. Я перепрошую, зараз тут багато паперів. Да, є. Дякую.

Наступне питання порядку денного. Це друге читання, проект Закону про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України щодо перебігу процесуальних строків під час дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України для запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) (реєстраційний номер 3383). Підготовлена таблиця до другого читання.

Я надаю слово співголови підкомітету з питань правосуддя Павлішу Павлу Васильовичу. Будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. Дякую. Шановні колеги, нам запропоновано законопроект до другого читання, до якого надійшла 21 правка. І нами даний законопроект розглянуто на підкомітеті з питань правосуддя і рекомендовано до розгляду на комітет прийняти рішення по поправкам, які перед вашими очимами знаходяться в таблиці.

Пропоную пройти по даним правкам. Або є пропозиція, якщо в кого є заперечення по конкретним правкам, може їх озвучити, щоб нам пришвидшити розгляд даних правок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, автори правок, будь ласка.

Сергій Володимирович, да, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Колеги, дивіться, от я ще раз звертаюсь до всіх. Насправді, в мене таке стійке враження, що найближчим часом питання карантину буде знято або, як мінімум, воно буде знято по відношенню до судової системи. І судова система запрацює вже більш-менш в нормальному

режимі. Вже відкрили метро, вже дитячі садки працюють, вже навіть спортивні змагання відбуваються, а ми зараз хочемо ламати повністю процес, який ми уже започаткували.

Давайте я вам таймінг: припустимо, навіть завтра винесуть це в сесійну залу, поки проголосуємо, поки два дні пройде, поки якась гадюка така, як я, подасть постанову відповідну, поки це зависне, поки потім потрапить до Президента, у нас закінчиться карантин. Тобто, що ми регламентуємо?

І тим більше, я ще раз підкреслюю, ми регламентуємо, ми створюємо два різних процеси по факту в частині встановлення строків, два різних процеси.

Давайте залишимо вже все як є. Можливо, давайте звернемося до Кабінету Міністрів України з проханням, включити в наступну постанову чітко суди, бо адвокатів вже включили, нотаріусів вже включили, хай включають суди і дозволять судам нормально працювати. І у нас не буде жодних проблем.

У нас завершаться всі строки, які ми тоді встановили, але ми зараз по дорозі міняємо засадничі речі, і, мені здається, це неправильно. Ми створюємо хаос. Абсолютно незрозуміло, що буде відбуватися з тими строками, які продовжились по попередньому закону, навіть якщо цей законопроект вступить в дію. Коли, які дії треба вчиняти людям, як на це все реагувати, повірте, судді з'їдуть трошки з глузду, бо як два процеси впродовж чотирьох місяців.

Так, Михайло Миколайович, ви були трошки інший, коли ви були суддею, вибачте, я просто знаю, як ви підправляли правосуддя, майже ідеально. Тобто і були у вас інші підходи. Судді розберуться, але ми читаємо до запятой. І розумієте, тому, вибачте, що згадав, а Михайло Миколайович, да, все коректно для пана Михайла.

Тому я ще раз повертаюсь, колеги, я не бачу причин, чому ми повинні зараз по дорозі різко міняти підходи до визначення строків, які призведуть лише до хаосу і більше ні до чого.

У тих випадках, дійсно, є певні окремі поодинокі скарги суддів про те, що нібито вони щось не можуть розглядати. Але, повірте, у суддів є багато справ в розгляді, по яких у них немає процесуальних строків. Після подання відзиву на позовну заяву все далі йде достатньо просто. Далі немає обмежень. Будь ласка, слухайте справи. Судді перевантажені, розвантажте себе тими справами, де у вас ще є можливість це робити. Але мати процес двічі за чотири місяці – це принципово неправильно, як мені здається.

Я більше не буду виступати по кожній поправці окремо, тому що я просто подав низку поправок, які комплексно відображають оцей підхід. І я ще раз кажу, нема цьому законопроекті на сьогоднішній день. Можливо, була логіка в цьому законопроекті тиждень після прийняття попереднього, але сьогодні точно немає в цьому логіки, ні здорового глузду, нічого іншого.

І я ще раз підкреслюю, попередній законопроект там, де сторони хочуть, як вони вважають, швидкого розгляду справ, у них є всі можливості це зробити. І немає жодних проблем і зі строками нічого не відбувається. Є всі можливості. Але там, де адвокати хочуть междусобойчик, а їм заважає це, це інша історія. Це інша історія абсолютно. І міняти зараз... Я просто хочу нагадати, що у нас попередній раз був підхід, що суддя не впливає на визначення строку, строк продовжується, по суті, автоматично на період дії карантину. Нам же пропонують інший підхід, що суддя може поновити строк.

Але, що таке суддя поновлює строк? Без тебе заслухали справу в першій інстанції, пройшов строк на апеляцію, рішення набуло законної сили. Рішення набуло законної сили, після цього ти прийшов, подав заяву про поновлення строків. Суддя починає розглядати твою заяву про поновлення строків, його рішення підлягає апеляції і касації, далі виникають проблеми. За цей період судові рішення виконуються. От до чого ми можемо привести.

Тому, колеги, вам вирішувати, я ні на чому не наполягаю. Ще раз, з цього приводу виступати не буду. Єдине що, буду наполягати на кожній правці під час розгляду законопроекту в сесійні залі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу.

Колеги, чи є бажання по правках? Я думаю, що ми вже обговорювали цей законопроект, тут є підходи різні – зрозуміло. Для економії часу. Чи є автори правок, які хочуть наполягати на тих правках? *(Загальна дискусія)*

Ви знаєте, я тут бачив, чотири народних депутатів хочуть відповісти. Але, якщо за цим буде відповідь від Сергія Володимировича, як це зазвичай буває, то ми будемо ще півгодини.

\_\_\_\_\_. Давайте Дирдіну дамо слово як основному автору, щоб він відповів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка, Максиме Євгеновичу.

ДИРДІН М.Є. Дякую. Щодо цього законопроекту. Коли його прийняли і коли він вступив в дію, було багато нарікань на те, що строки були зупинені. Якщо ми згадаємо ситуацію, коли пропонувалася інша модель і механізм щодо поновлення строків під час карантину, вона не була прийнята. І тоді для того, щоб прийняти компромісний варіант, був прийнятий той, який зараз діє – чинний варіант. Але нарікання з боку адвокатського корпусу, суддівського корпусу воно є. І те, що ви кажете, пане Сергію, про те, що карантин ось-ось може бути завершений – це просто ваші здогадки. А ситуація того, що коли воно буде завершене – у нас немає цієї інформації. А те, що йде послаблення карантину, да, це факт. Але не виключається той момент, що в певний момент може бути і посилення цього карантину.

А тому, на наш погляд, якби були враховані ті пропозиції, коли були розроблені членами комітету, і були прийняті у березні місяці, можливо, цього питання не існувало.

Будь ласка, не перебивайте. На сьогодні маємо те, що маємо. А тому я вважаю, що ті моменти, що ми пропонуємо в даному законопроекті вони

вирішують ту проблему, яка була створена. І є багато ситуацій, коли сторони не мають можливості отримати, і судові наказати, і судові рішення по справах, по першій інстанції, є такі ситуації.

Дякую. Все. Я не буду більше відповідати на репліку.

*(Загальна дискусія)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, я вам надам слово, безумовно, це наша традиція. Да, після цього всі, хто будуть бажати виступити, я надам слово. Я реально хотів, щоб ми зекономили час, але, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Я ще раз підкреслюю, ну, знову знаєте, ми коли обговорюємо такі важливі речі, тут не питання економіки часу. Це так само, як знаєте, як немає такого принципу правосуддя, як швидке правосуддя. Да, є правосуддя в розумні строки.

Тому, повертаючись до того, що було сказано, я ще раз підкреслюю, запропонована, діюча модель є абсолютно нормальна і робоча. Вона пов'язана із захистом прав учасників процесу. Те, що пропонується зараз, воно порушує права учасників процесу. Тому що поновлення строків, я ще раз підкреслюю, по-перше, поновлення строків підлягає оскарженню; і, по-друге, поновлення строків відбувається уже після того, як певні дії були вчинені.

Якщо ви пропустили строк на апеляцію, по-перше, для того, щоб його поновити, ви повинні довести, що ви його пропустили з важних причин, а сам по собі факт пандемії коронавірусу – не є поважною причиною. Сам по собі, я це підкреслив.

По-друге, ви поновлюєте строк після того, як певні процесуальні дії вже відбулися. Тобто ваше рішення набуло законної сили, воно вже виконано, воно вже з реалізовано, а ви потім прийшли і вам, можливо, поновлять строк на його оскарження в апеляції. Але ви ефективно ваші права не захистите, тому що майно вже за рішенням було забрано, два рази продано і там уже є

добросовісний набувач, у якого витребувати це майно неможливо. Це один із простіших прикладів.

Я ще раз підкреслюю, коли є бажання у всіх учасників процесу рухатися далі, в них є всі процедурні, процесуальні можливості це зробити. Але, як тільки такого бажання немає, хоча б одної сторони, так, це зробити неможливо за існуючою системою.

І коли ви кажете, що є багато нарікань, я вам можу у відповідь сказати, а, що є багато висновків про те, що це краще, ніж те, що ви пропонуєте.

Тому я би зупинився на формулі: так є нарікання, так є люди, які вважають, що це правильна історія така, яка діє зараз. Але говорити про те, кого більше, кого менше, якщо ваші друзі, ваші знайомі, ваші колеги більше вам сказали про те, що їх щось не влаштовує, то мої знайомі друзі і колеги мені більше сказали, що це нормальна історія. І вона нормально працює.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую.

ВЛАСЕНКО С.В. Влаштовує з точки зору дотримання процесуальних прав. Ви праві. Влаштовує з точки зору дотримання процесуальних прав учасників процесу.

Я дякую за репліку, на яку я відреагував своєчасно, щоб зняти інсинуації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ВЛАСЕНКО С.В. Колеги, я ще раз, при всій повазі до колеги Дирдіна, я не почув аргументів. Я почув, що є нарікання, ми хочемо от так. Окей. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція надати слово Олегу Анатолійовичу, він просив. Ви готові?

Перепрошую, і після цього, ми вже обговорюємо таблицю правок, в якийсь незвичайний для нас спосіб. І після цього, якщо немає інших зауважень



від народних депутатів-авторів правок просто тоді буде пропозиція проголосувати за таблицю, яка підготовлена підкомітетом.

Дякую.

МАКАРОВ О.А. Сергій Володимирович, ми з вами дуже часто приходимо до суспільного результату в процесі обговорення, а сьогодні два рази дискутували. Мабуть, не було часу, можливо, раніше обговорити.

ВЛАСЕНКО С.В. Ваше запрошення на каву, приймається.

МАКАРОВ О.А. Дякую. Да, правильно, десь на літній терасі.

Мова йде про те, що ми, коли ми приймали зміни, цей попередній закон, там, де встановили, що за замовченням строк продовжується без заяви сторони, без рішення суду. Ми тоді мали на увазі, що, ми бачили Іспанію, бачили Італію, що люди сидять дома, і навіть не можуть прийти на роботу і подивитися, чи отримав він там якусь повістку в суд, чи якесь рішення, можливо, проти нього внесено. І суддя просто за замовчанням розуміє, що людям треба надати більший строк. Але ми всі були переконані, що це все буде продовжуватися два, максимум три місяці.

Зараз після того, як ми з'ясували, що... Ви у своїй доповіді, у своєму виступі сказали, що карантин от-от закінчиться, а ми приймаємо рішення, або він закінчить по відношенню до судів. Так, Кабмін не може закінчити карантин по відношенню до судів, там же написано в тому законі, що не до моменту поки Кабмін скаже, що тепер можуть працювати там дитячі магазини, супермаркети і суди. Так ні, це зовсім інше рішення. Почекай-почекайте, це зовсім інше рішення.

Поки діє карантин, тоді ота норма, що всі строки зупинено. А я так думаю, що карантин буде діяти ще півроку, а може рік, а може два. І у нас буде карантин, не можна буде ходити тільки на концерти і на футбол, і завдяки

нашій тій старій нормі – ще і в суд. І нам треба, що зробити, почекайте-почекайте, нам що треба зробити?

Да, бачите-бачите, тому є два шляхи, а точніше – є три шляхи. Ми зараз обговорюємо два, а, можливо, третій краще. Але поки що...

ВЛАСЕНКО С.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, я прошу, давайте з повагою.

МАКАРОВ О.А. Тобто зараз, що може відбутися. Що всі вже працюють крім стадіонів і концертів, а суди не працюють в силу нашої старої норми. То можна або просто скасувати цей закон просто рішенням – перший варіант. Другий варіант, поки що, ми не знаємо, чи буде посилення карантину, чи буде ще якась історія, – зробити таким чином, щоб тільки зацікавлені особи могли посилатися на карантин і продовжити строки.

Тобто в усіх карантин, а я спілкувався з людиною, яка зараз лікується в гострій формі. Я сам собі визначив самоізоляцію або мій адвокат, і я пишу: я прошу продовжити на час карантину. Я висловив своє якесь бажання, і суддя тут, до речі, правка Макарова подивіться, там не "може вирішити", а "поновлює процесуальний строк". Тут поновлює, тут або продовжує, тут немає дискреції. Тобто тут зобов'язання суду є.

Чому це викликано? Бо суду стали надходити сигнали про те, що є компанії, є фірми, які не платять і не зацікавлені, втратили інтерес, з них стягують, може, невелику суму, вони не хочуть витратитися. Коли буде рішення, вони тоді заплатять. Якщо в них є хоч найменше бажання, вони подадуть заяву про подачу відзиву. Якщо немає бажання, значить, вони напишуть, справа йде своїм ходом.

А дивіться іншу історію я вам зараз скажу, я на підкомітеті наводив цей приклад, він майже правда, я його трошки відкоригував. Дружина вирішила

розлучитися з чоловіком, який від неї пішов давним-давно. Він сказав, що мені до цього не має ніякої справи, хочеш, розлучайся, створи собі нову сім'ю. І вона вже створила нову сім'ю тільки треба розлучитися. Ми подаємо заяву, вона подає заяву, або суд виніс рішення, в нього є право на апеляційну скаргу, він не подає апеляцію. У людей вже понароджувалися діти в інших сім'ях, а ми зупинили... Так, карантин може рік бути.

*(Загальна дискусія)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, давайте по одному, будь ласка.

МАКАРОВ О.А. Тому, якщо людина бажає продовжити справу, вона пише, що я на карантині, і суд, вже за нашою законодавчою ініціативою, за нашим законом, визнає це, продовжує, презумуючи, що це поважна причина. Якщо людина втратила інтерес і не подає ніяких знаків уваги, то вона за замовчуванням погоджується на те, що до неї не застосовується це продовження строку. А ми знаємо, що більше, скільки там, 80-ти? Михайло Миколайович, підкажіть. 70 чи 80 відсотків справ взагалі не оскаржуються в першій інстанції. І ми дамо можливість трошки розвантажити суд і дати хід судовому процесу, залишаючи право у сторони, яка зацікавлена, скажемо так, в затягуванні процесу, вона може затягувати. І вона може просити, посилаючись на ніби об'єктивні причини, які ми тут даємо їм просто як карти в руки, посилаючись просто на карантин, продовжувати. Або, якщо вона втратила інтерес, то ми тоді не продовжуємо строки, а процес рухається далі.

Третій варіант, який ми тут не обговорюємо, ми можемо подати окремо – це просто взагалі скасувати ці зміни. Почекайте, я закінчу.

Чому потрібно нам визначитись з цією таблицею і цей закон підготувати до прийняття. Ми ж автоматично його завтра не будемо голосувати або будемо, не знаю. Якщо є добра воля і бажання його приймати з урахуванням того, що карантин може бути подовжений. Є Погоджувальна рада, ми сіли і

вирішили актуальний він чи ні. Якщо неактуальний, ми його відклали. Якщо актуальний, ми його приймаємо. Якщо він настільки неактуальний, що треба взагалі той скасовувати, а цей не приймати, ми знову-таки вносимо новий закон і приймемо.

Тобто ми повинні іти всіма шляхами. Кожний шлях, доводячи до стану, коли ми можемо виносити його на сесію. Зараз не приймати його, не обговорювати – це неправильно. Нам треба його довести до стану можливості прийняття в залі. Пропоную перейти до...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олег Анатолійович.

Якщо немає зауважень по таблиці правок, тоді прошу поставити на голосування. Я перепрошую. Ставлю на голосування висновок комітету – рекомендацію прийняти законопроект номер 3383 в другому читанні та в цілому і в редакції, яка запропонована відповідно до порівняльної таблиці, яка підготовлена комітетом. Прошу голосувати.

Хто – за? І доповідачем визначити народного депутата Павліша.

13 – за. Хто проти? Проти – 1. Проти 2? Ігор Павлович, ви "за" чи "проти"? За. Тоді проти – 1. Утримались? 0. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного – це законопроект номер 1220. Передаю слово голові підкомітету, народному депутату Фрісу Ігорю Павловичу. Будь ласка.

ФРІС І.П. Дякую, пане голово. Шановні колеги, ми з вами розглядали таблицку велику, 150 правок до законопроекту 1220 про усунення колізій щодо внесення змін до Закону України "Про нотаріат" (щодо усунення законодавчих колізій та прогалин).

Однак вчора надійшов лист з Апарату Верховної Ради з Головного юридичного управління, який попередньо розглянув та підготував до другого читання проект Закону про внесення змін в реєстровий номер 1220. І, в принципі, погоджуюсь з тим, що законопроект впорядковує поставлену

законопроектом мету. Звернули наші колеги з юруправління увагу, що він є повністю некомплексним, і деякі техніко-юридичні правки підлягають врахуванню і зміни до того моменту, поки він буде проголосований і винесений у Верховну Раду для голосування в другому читанні.

Одночасно з цим, вчора мною особисто, я особисто ходив до представників Головного юридичного управління, ми обговорили всі ті зміни і правки, на яких вони наголосили. Одночасно з цим серед тих техніко-юридичних правок і зауважень, на які вони звернули увагу, є деякі норми, які потребують таки внесення змін безпосередньо до самого законопроекту до другого читання. Наші колеги звернули увагу на деякі неузгодженості в частині тих правок, які ми внесли. Я зараз більш детально поясню.

Наприклад, там був такий момент, що ми вносили зміни в статтю 25 Закону "Про нотаріат" в частині визначення процедури винесення акту про сертифікацію робочого місця. А в 24 статті в першій частині сама назва цього акту, вона не узгоджується зі статтею 25. І тому вони запропонували внести відповідні зміни.

З вашого дозволу, я спочатку коротко наголошу на тих змінах, щоби не зачитувати всі правки. І потім пройдуся вже по висновку, якщо не проти.

Значить, з якими техніко-юридичними правками ми стикнулися. Ми запропонували в законопроекті до другого читання формулювання, що нотаріусом може бути громадянин України, який має повну вищу юридичну освіту. Головне юридичне управління висловило позицію, що має бути – якому присуджено ступінь вищої освіти не нижче магістра. В принципі, перевіривши, що це пряма норма відповідає діючому законодавству, вважаю, що нам варто погодитись. Так само потім буду читати це все по висновку.

Наступне. В тій самій статті визначено, що особа, обмежена в дієздатності або визнана недієздатною за рішенням суду. Пропозиція – особа, дієздатність якої обмежена, або особа, визнана недієздатною. Так само, в принципі, варто нам з цим погодитись.

Наступне. Визначено, що нотаріус не може займатися підприємницькою діяльністю, іншою, бути засновником і так далі, і тому подібне, окрім того, щоби займатися діяльністю в професійному самоврядуванні. Забули дописати "в професійному самоврядуванні нотаріусів". Тому Головне юридичне управління так само це зауважило.

Стосовно зупинення нотаріальної діяльності. У нас в тексті законопроекту було зазначено – з зазначенням причин та строку відсутності. Головне юридичне управління Верховної Ради зазначило, що з зазначенням причин та строку, протягом якого він не здійснював нотаріальну діяльність. Тобто не відсутність, а безпосередньо прив'язка до того виду діяльності, який здійснює нотаріус. Те, з чим я при обговоренні не погодився і ми не включили це в висновок в кінцевому, я думаю, що воно немає змісту це обговорювати, тому що, в принципі, у висновку цього не буде.

Питання "родинні стосунки". Головне юридичне управління визначило – "родинні відносини".

Відповідно до доручення у нас зазначено "більше прав", пропонується – "більший обсяг прав". Тобто це виключно ті питання, які стосуються техніко-юридичних правок, яке зазначило Головне юридичне управління.

Одночасно з цим є... Одну секунду. Є питання безпосередньо ті, що хотілося би звернути увагу і, які безпосередньо визначені у висновку нашого комітету, які будуть запропоновані для голосування і для прийняття відповідного рішення.

Значить, підпункт 20 розділу I, це якраз в таблиці. В статті 24 частину першу викласти в такій редакції... Частину першу статті 24 Закону України "Про нотаріат": "Реєстрація приватної діяльності проводиться відповідним територіальним органом Міністерства юстиції України на підставі заяви особи, яка має свідоцтво про право на зайняття нотаріальною діяльністю, – і тут, увага, – та акта про сертифікацію відповідності робочого місця (контори) приватного нотаріуса, встановленим цим Законом, умовам. В заяві

зазначається назва нотаріального округу, в якому особа буде займатись нотаріальною діяльністю".

І відповідно статтю 25 закону, з урахуванням того, що назва в 24-й визначається "акта про сертифікацію відповідності робочого місця", в 25-й так само зазначається, частину третю викласти в такій редакції: "До початку здійснення нотаріальної діяльності приватним нотаріусом, а також у разі зміни адреси розташування робочого місця (контори) приватного нотаріуса відповідний територіальний орган Міністерства юстиції України протягом 15 днів, з дня отримання заяви про сертифікацію робочого місця (контори) приватного нотаріуса або заяви про зміну адреси розташування робочого місця (контори) приватного нотаріуса, проводить перевірку відповідності робочого місця (контори) приватного нотаріуса встановленим цим Законом умовам, за результатами якої відповідний територіальний орган Міністерства юстиції України складає акт про сертифікацію відповідності робочого місця (контори) приватного нотаріуса або акт про відмову в сертифікації відповідності робочого місця (контори) приватного нотаріуса". Тобто ми абсолютно дотичним зробили питання 24 і 25 статті Закону України "Про нотаріат".

І частину четверту викласти в такій редакції так само статті 25: "Приватний нотаріус може здійснювати нотаріальну діяльність лише за наявності акта про сертифікацію відповідності робочого місця (контори) приватного нотаріуса або рішення суду, яке набрало законної сили, яким визнано незаконним акт про відмову у сертифікації відповідності робочого місця (контори) приватного нотаріуса".

В цій статті була правка, яка визначала, що суд може встановити відповідність контори відповідним вимогам. Що абсолютно є недотичним і суд не має права визнавати відповідність або невідповідність, бо саме оскаржується сам акт або його несертифікацію, а не дотичність контори відповідним правилам, встановленими Законом України "Про нотаріат".

Підпункт 23 розділу I статті 29 зі значком 1, частину третю викласти в такій редакції: "Про зупинення нотаріальної діяльності на строк більше 3 днів приватний нотаріус зобов'язаний письмово повідомити відповідний територіальний орган Міністерства юстиції України із зазначенням причин та строку протягом якого він..." Знову-таки я говорив: "не здійснювати нотаріальну діяльність", а не "строку відсутності".

Відповідний висновок був наданий членам комітету. Вони могли ознайомитись з ним. Більше концептуальних, скажемо так, таких глобальних питань, пов'язаних з тими змінами, які необхідно безпосередньо прийняти нам як членам комітету, тобто це комітетські правки будуть, немає. Тому прошу членів комітету підтримати вказаний висновок і врахувати вказані пропозиції як поправки комітету з урахуванням висновку юридичної експертизи Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я хотів би зазначити, що ті правки, ті зауваження, які ви зараз виклали у вигляді власних пропозицій, правок, які ми зараз будемо обговорювати або навіть приймати, вони дуже важливі. Але, розуміючи те, що вони не змінюють жодної ідеї законопроекту, але дійсно деякі з них просто неможливо врахувати вже після прийняття закону...

ФРІС І.П. Їх просто неможливо врахувати як техніко-юридичні правки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як техніко-юридичні правки, це я хотів сказати. Тому, я думаю, що дана процедура, в якій ми з вами зараз знаходимось, вона дозволяє нам все ж таки більш якісний законопроект без таких технічних помилок видати в зал. Дякую.

Сергій Володимирович.



ВЛАСЕНКО С.В. Пане голово, а давайте зробимо трошки по-іншому. Давайте ми внесемо зміни в попереднє рішення. Єдине, що для цього треба – більшість від конституційного складу комітету. Але у нас є зараз люди, я не бачу жодних питань. Але для чистоти експерименту внесемо зміни в попереднє наше рішення, змінимо наше попереднє рішення і доповнимо порівняльну таблицю правками членів комітету, оголошеними під стенограму народним депутатом Ігорем Павловичем Фрісом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нам таким чином і 2823, щоб робити це універсально. Тобто застосувати до обох законопроектів. Ми, в принципі, спілкувалися з Головним юридичним управлінням, тому що перша модель була все ж таки просто переглянути власне рішення. Вона є більш надійною, я би так сказав. Але вони сказали, що не потребується в цій процедурі перегляд власного рішення.

ВЛАСЕНКО С.В. Для того, щоб уникнути питань, що таке юридична експертиза, навіщо вона потрібна. Тим більше на сьогоднішній день, я кажу ще раз, у нас є люди, які готові прийняти це рішення. Я ж бачу, що консенсус є, тому що абсолютно технічні питання. Для того, щоб уникнути запитань до шерохватости і процедури.

Ви, пане голово, можете зробити як вважаєте за потрібне. Але я би пропонував піти в процедурі перегляду власного рішення, при цьому включивши до порівняльної таблиці від імені членів комітету правки ті, які були оголошені під стенограму народним депутатом Фрісом. Ми би мали чистий спокій. І ми можемо це зробити. Немає жодних проблем. І все. І тоді точно не було би питань, чи правильно ми нову процедуру застосували, чи неправильно. І все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це непогана пропозиція. Але, якщо ми вже прийняли за такою самою моделлю попередній закон, то...

НІМЧЕНКО В.І. Тут в основному техніко-юридичні правки, давайте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію чим це завершиться. Чим це може завершитися.

ВЛАСЕНКО С.В. А насправді це завершиться тим, що ви поставите під сумнів 2 законопроекти і не більше того.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, перегляд власного рішення – це безсумнівна процедура, яка має бути застосована, але ми її не застосовували до 2823.

ВЛАСЕНКО С.В. І що? Там була інша ситуація.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та ні, я думаю, що ситуація була абсолютно однаковою.

Вам запропонований висновок Комітету Верховної Ради з питань правової політики щодо зауважень Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України до проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про нотаріат" (щодо усунення законодавчих колізій та прогалин), підготовленого до другого читання, (реєстраційний номер 1220).

"З метою комплексного вирішення поставленої мети законопроекту та враховуючи положення частини шостої статті 118 Регламенту Верховної Ради України за пропозицією голови підкомітету з питань діяльності органів юстиції, органів виконання покарань та пробації Фріс Ігоря Павловича, комітету пропонується доповнити поправки і пропозиції, подані до порівняльної таблиці пропозиціями і поправками, підготовленими з урахуванням наданим Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України, висновку юридичної експертизи а саме..." Далі по тексту. Нам треба зачитувати?

На підставі частини шостої статті 118 Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань правової політики вирішив: доповнити порівняльну таблицю правками, запропонованими членом комітету, народним депутатом Фрісом Ігорем Павловичем та врахованими комітетом, які підготовлені з урахуванням висновку юридичної експертизи Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України. Давайте ми вже почали, бо вже за такої моделі сьогодні...А далі будемо...

Я розумію. Ну, це ваше розуміння. Прошу голосувати.

Хто – за? 13 – за. Проти? 0. Утримався? 1. Розумію.

Шановні колеги, дякую за роботу.

У нас є "Різне", але вже шоста година. Якщо є щось таке термінове?

Немає.

Дякую. Оголошую засідання комітету закритим. Дякую.

